

Ejgil Jensen A/S
V/ Kim Jensen
Stilbjergvej 2A
7100 Billund

CVR nr. 10413141

Miljø og Råstoffer
Kontaktperson: Gitte Gro
E-mail: Gitte.Gro@rsyd.dk
Direkte tlf. 29201940
Sags nr. 17/9682

Dato: 7. december 2017

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG INDVINDING AF RÅSTOFFER GÆLDENDE TIL DEN 1. JANUAR 2028

på matrikel nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg i Fåborg Midtfnys Kommune

Tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer	2
Sagens baggrund	2
Ejerforhold.....	2
Før tilladelsen tages i brug	2
Vilkår for tilladelse til råstofindvinding	4
Drift.....	4
Afstandskrav og jordvolde	5
Vej og trafik.....	7
Forureningsforebyggelse	7
Efterbehandling	8
Generelle bestemmelser	10
Anden lovgivning.....	10
Sikkerhedsstillelse	11
Tinglysning.....	12
Tilsyn	12
Afgørelse om ikke VVM-pligt.....	13
Begrundelse for afgørelsen	13
Ansøgningsprocessen	15
Ansøgning – udtalelser og tilladelser (stjernehøring).....	15
Ledningsejere.....	31
Besigtigelse.....	31
Borgermøde	31
Partshøring	31
Bilag.....	33
1. Oversigtskort	
2. Grave og efterbehandlingsplan	
3. Notat vedr. markvej	
4. VVM Screening med grundvandsredegørelse	
5. Referat fra borgermøde den 19. juni 2017	
6. Bemærkninger til ansøgning (Stjernehøring) Fåborg Midtfyn Kommune	
7. Vandindvindingstilladelse	
8. Overkørselstilladelse	
8a Grusgravsadgange	
8b. Udgravning ved offentlig vej	
9. Notat vedr. stioplægning	
10. Bemærkninger Odense Bys Museer 2012	

Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer

Region Syddanmark meddeler tilladelse til, at der indvindes op til 200.000 m³ sand, sten og grus årligt, heraf op til 10.000 m³ under grundvandsspejl på 9,5 ha af matrikel nr. 18a Hågerup By, Brahetrolleborg i Fåborg Midtfyns Kommune.

Tilladelsen til erhvervsmæssig råstofindvinding er meddelt i henhold til råstoflovens § 7 stk. 1, og er betinget af vilkårene på de følgende sider.

Sagens baggrund

Det ansøgte areal ligger i Fåborg Midtfyns Kommune mellem Ringe og Fåborg og umiddelbart nord for landsbyen Hågerup.

Der har tidligere været meddelt tilladelse til indvinding af råstoffer på arealet, tilladelsen udløb i 2013, da den ikke blev udnyttet inden 3 år efter den blev meddelt.

Indvindingen foretages med gummiged og gravemaskine ned til bunden af forekomsten. Råstofferne er egnede som vejmaterialer.

Til og frakørsel planlægges via eksisterende markvej mellem ejendommene Hågerupvej 67 og 71, jf. markering på kortbilag. Markvejen over arealet bliver midlertidigt nedlagt og genetableret senest i forbindelse med efterbehandling af arealet. Stien der løber nord om projektarealet (den gamle møllevej) gøres permanent i graveperioden og kan benyttes, som adgangsvej mellem Hågerupvej og banestien.

Arealet planlægges efterbehandlet til landbrug. Hvis der graves under grundvandsspejl skal der efterlades en sø på den del af arealet. Sø og minimum 10 m bredzone skal efterbehandles til natur uden brug af gødning eller pesticider.

Det ansøgte areal er udlagt til graveområde i Råstofplan 2008 og videreført til Råstofplan 2012 og 2016.

Regionen har forpligtigelse til at samordne andre myndigheders afgørelser, når råstofloven kræver tilladelse efter disse.

Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Peder Top, Stilledalsvej 3, Haagerup, 5600 Fåborg som ejer af matrikel nr. 18a Hågerup By, Brahetrolleborg.

Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til at indvindingen sættes i gang. Arbejdet med at rømme overjord og indvinde må ikke påbegyndes før følgende forudsætninger er opfyldt:

- **Klagefristen** skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor kan tilladelsen ikke udnyttes før alle klagemuligheder er udtømt.

- **Sikkerhedsstillelse.** Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af graveområdet, og den forudsatte sikkerhedsstillelse skal foreligge i form af et dokument udstedt af råstofindvinderens pengeinstitut el. lign. over for Region Syddanmark.
- **Stien over arealet** skal være etableret nord om inden der rømmes muld og graves på den oprindelige sti.
- **Vandindvindingstilladelsen** skal være gældende.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse skal indhentes separat.

Vilkår for tilladelse til råstofindvinding

Drift

1. Tilladelsen er gældende indtil den 1. januar 2028 hvor tilladelsen udløber.
2. Der må årligt indvindes 200.000 m³ sand, grus og sten, heraf op til 10.000 m³ under grundvandsspejl.
3. Råstofgravens driftstider er:
 - a. Gravemaskiner, transport- og oparbejdningsanlæg: 7-17
 - b. Udlevering og læsning: 6-17
 - c. I enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at afvige fra de generelle åbningstider. Dette må kun ske med accept af Region Syddanmark.
4. Til råstofindvinding, herunder behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner; gummihjulslæsser samt powerscreen til forarbejdning. Andre maskiner kan komme på tale i kortere perioder, som wiregravemaskine, dozer, dumper og gravemaskine. Afvigelser herfra kan kun ske efter aftale med Region Syddanmark.
5. Etableringen af støjvolde mv. skal ske i en med Region Syddanmark nærmere aftalt periode på 14 dage. Naboerne informeres om denne etablering mindst 1 uge forinden. Ved flere graveetaper kan det være nødvendigt med flere etableringsfaser for støjvolde på samme vilkår.
6. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 17.00	55 dB (A)
Mandag – fredag	06.00 – 07.00	40 dB (A)
Andre tidspunkter		Lukket

Det maksimale støjniveau må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 (06.00) til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – eksternt støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Målingernes/beregningernes samlede ubestemthed må for stationære kilder højst være på 3 dB (A) og for mobile kilder højst 5 dB (A).

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

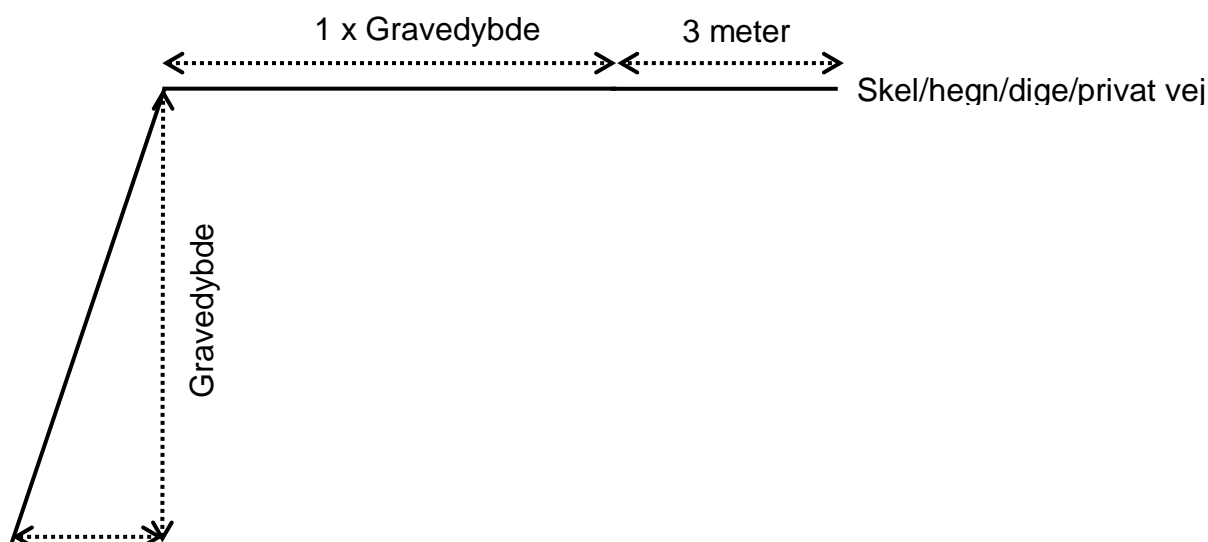
Støj fra til- og frakørende lastvogne mv. skal begrænses mest muligt. Køretøjer må, på råstofgravens areal, ikke holde med motoren i gang, med mindre læsning gør det påkrævet.

7. Der må ikke opstå støvgener uden for råstofgravens areal. Konstateres støvgener, der kan henføres til virksomhedens drift, skal der træffes foranstaltninger til nedbringelse af generne. Støvende materialelagre, pladser, veje mv. skal efter behov oversprøjtes med vand. Dette er også gældende for tilkørselsvejen.
8. Muld og overjordsdepoter skal placeres således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
9. Muldjorden kan sælges i det omfang den ikke skal anvendes til efterbehandling
10. Hvis der sker skader på skel eller evt. levende hegn er indvinder forpligtet til at udbedre skaderne med mindre andet er aftalt med lodsejere og godkendt af Region Syddanmark.
11. Arealet, hvorpå der indvindes, må ikke overstige 9,5 ha. Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem. Ved graveområdet forstås områder, hvor muld og overjord er fjernet og gravning er påbegyndt.
12. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes af Region Syddanmark.
13. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
14. Personalet skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

Afstandskrav og jordvolde

15. Grænsen for det område der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.

16. Der skal etableres jordvolde for at mindske støjgener fra råstofgraven og for at markere afgrænsning, jf. graveplan i Bilag 2. Grave- og efterbehandlingsplan.
17. Der må der ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel, hegn samt fra det fredede dige mellem matr. nr. 13a og 13c Hågerup By, Brahetrolleborg. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
18. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:2.
19. Der må ikke graves nærmere end 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
20. Graves der stejlere end vilkår 17-19 skal afstanden til skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figur nedenfor.

21. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund under forudsætning af at skråningsanlæg overholdes.
22. Der skal holdes afstand på minimum 25 m til det § 3 beskyttede overdrev beliggende syd for graveområdet og minimum 10 m til den § 3 beskyttede eng beliggende vest for graveområdet

Vej og trafik

23. Indkørsel til råstofgraven må kun ske via Hågerupvej, jf. kort i bilag 2. Grave- og efterbehandlingsplan samt bilag 8. Overkørselstilladelse.
24. Ændring af adgangen skal udføres som angivet på skitsen "Grusgravsadgange", jf. bilag 8a.
25. Hvis der graves op til kommunevej skal der anlægges en vold som angivet på skitsen "Udgravning ved offentlig vej", jf. bilag 8b.
26. Alle udgifter vedrørende ændring af adgangsvej afholdes af indvinder¹.
27. Det levende hegn syd for adgangen skal beskæres så der er god oversigt.
28. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og sand fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
29. Adgangsvejen skal renholdes f. eks med vaskefaciliteter eller fejning – om nødvendigt flere gange dagligt.
30. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde.
31. Den eksisterende tinglyste markvej, der gennemskærer arealet øst-vest og giver offentligheden adgang fra Hågerupvej til naturområdet vest for graveområdet, skal forlægges under gravearbejdet og retableres efter endt gravning for at sikre offentligheden tilsvarende adgang som i dag.
32. Stien nord om graveområdet, kendt som Den gamle møllevej skal gøres permanent, f. eks ved at pålægge et lag bundsikringsmaterialer inden markvejen over gravearealet midlertidigt nedlægges.

Forureningsforebyggelse

33. Den der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner, og eventuelle brændstoftanke og for, at gravearbejderne ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1520 af 27. december 2014, § 49 stk. 2

34. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske under iagttagelse af den krævede sikkerhed og i lukkede containere eller over spildbakker med videre.
35. Tankning, olieskift og lignende af grave- og læssemaskiner samt dumpere og andre selvkørende maskiner skal foregå uden for selve gravearealet. Olieskift, vask med videre skal her finde sted på et godkendt, befæstet areal. Det samme gælder så vidt muligt for service og reparation.
36. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere stationære anlæg kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
37. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer olie-dryp.
38. Tanke, beholdere og tankanlæg med olieprodukter, benzin og lignende skal opbevares forsvarligt uden for selve gravearealet i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer. Opsætning af olietanke skal anmeldes til kommunen.
39. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til Fåborg Midtbyn Kommunes Regulativ for affald.
40. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven. Der skal træffes effektive foranstaltninger mod forurening f.eks. ved hegning.
41. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven.

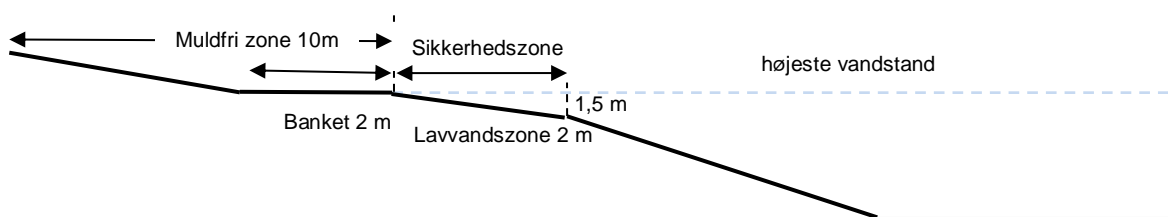
Efterbehandling

42. Efterbehandlingen skal ske efter den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, jf. bilag 2. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Syddanmark.
43. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
44. Der skal stilles en sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på

grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

45. Indvindingsområdet skal efterbehandles til landbrug. Graves under grundvandsspejl skal denne del efterbehandles til sø:

- a. Søen skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder.
- b. Der skal anlægges en 2 m bred og forholdsvis jævn banket/bredzone
- c. Langs søbredden i vandet skal der af sikkerhedsmæssige årsager etableres en 2,0 m bred og ikke over 1,5 m dyb lavvandszone. Den må ikke udføres af, eller beklædes med hverken overjord eller muld.
- d. Søbreddens længde skal gøres så lang som mulig, så den bugter sig med mange næs og vige.
- e. I søens vindfølsomme sider skal der udlægges sten for at undgå erosion af kanterne.
- f. Der udlægges en mindst 10 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring den efterbehandlede gravesø for at sikre vandkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles, dyrkes, gødes eller sprøjtes, men skal henligge som et naturareal.
- g. Der må ikke opsættes anden form for hegn end kreaturhegn.
- h. Eventuelle øer må ikke dannes ved opfyldning med opgravet materiale, men kan etableres ved at lade mindre partier stå uafgravet.
- i. Der må ikke laves forbindelse mellem sø og vandløb, heller ikke via dræn.
- j. Der må ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen.

Figur 1. Vejledning for efterbehandlet sø.

46. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingsudførelse kan afklares.

47. Fjernes eller beskadiges beplantning i skel skal en tilsvarende beplantning etableres som en del af efterbehandlingsarbejdet.

48. Graveområdet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, der virker skæmmende i naturen.
49. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af Råstoflovens § 11, indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
50. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt, under som efter gravningens afslutning, forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet, således at hele forekomsten udnyttes, og således at der ikke står en vold tilbage mellem ejendommene.
51. Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 45 f-j blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Generelle bestemmelser

Anden lovgivning

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

Tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Syddanmark i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår, eller efter lovgivningen i øvrigt.

Tilladelsen bortfalder, såfremt råstofindvindingen ikke er begyndt senest tre år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning.

Region Syddanmark kan på et senere tidspunkt fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, såfremt dette måtte vise sig nødvendigt.

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Øhavsmuseet. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

I tilfælde af at en virksomhed, som foretager indvinding, går konkurs eller i betalings-

standsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver virksomheden, forpligtiget til straks at underrette Region Syddanmark.

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt, jf. Jordforureningslovens § 52.

Resultater af råstofboringer eller prøveboringer i jorden skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. lov nr. 1408 af 21. december 2005 om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer.

Tilladelsen fritager ikke indehaveren af tilladelsen for ansvar over for tredjemand efter sædvanlige naboretlige regler.

Erstatningsansvar for eventuelle skader opstået som følge af indvindingen påhviler vedkommende, der udnytter tilladelsen, efter de almindelige erstatningsregler.

Sikkerhedsstillelse

Eigil Jensen A/S skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg i Fåborg Midtjyllands Kommune på kr. 1.350.000, indeks 103,91 (2. kvartal 2017). Sikkerhedsstillelsen er beregnet ud fra, at hele arealet efterbehandles til landbrug.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en reetableringspris på kr. 150.000 pr ha landbrug, kr. 135.000 pr ha natur og kr. 100.000 pr. ha sø.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse afhænger af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 9,5 ha og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter f års indeks for 2. kvartal 2017.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Tinglysning

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Vilkårene om efterbehandling skal efter reglerne tinglyses på ejendommene, når klagefristen er udløbet. Tinglysningen sker i medfør af Råstoflovens § 10, stk. 6 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender Regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed i forhold til, at vilkårene i tilladelsen overholdes, jf. Råstoflovens § 31, stk. 1. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. Råstoflovens § 31, stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes indenfor den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Afgørelse om ikke VVM-pligt

Region Syddanmark har truffet afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af VVM-pligt², og at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse forud for behandlingen af råstofansøgningen.

Det ansøgte projekt er omfattet af VVM-lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. lovens § 21. Region Syddanmarks screening er gennemført med henvisning til de i vvm - lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag 4.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. VVM lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Screeningen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en VVM-proces.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier, herunder:

1. projektets dimensioner,
2. den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt,
3. påvirkningens omfang (geografisk og omfanget af personer, der berøres),
4. påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.
5. kumulative effekter

Ad 1. Råstofindvindingen søges etableret på ca. 9,5 ha i et landbrugsområde. Indvindingen vurderes ikke at få væsentlig indvirkning på grundvand, beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, eller kulturelle og landskabelige forhold.

Ad 2. Det ansøgte areal ligger udenfor OSD og indvindingsoplande til vandværker og der findes ingen private drikkevandsboringer på eller i nærheden af projektarealet. Der er ingen beskyttet natur på det ansøgte areal. Der ligger en mindre sø, et antal engområder samt vandløbet Hågerup Å udenfor det ansøgte areal. Vandspejlet i søen og en-

² Afgørelsen om ikke VVM-pligt er meddelt i henhold til VVM-bekendtgørelsen § 3, stk. 1

gområderne vurderes på baggrund af digitale højdedata at ligge på niveau med eller lavere end trykniveauet i det overfladenære grundvand. På den baggrund antages disse overfladevandsforekomster at ligge ovenpå det øverste dæklag, og de forventes derfor ikke at blive påvirket af råstofindvindingen.

Hågerup å er udpeget som en del af Habitatområde H98 "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å". Indvindingen af råstoffer planlægges indvundet over grundvandspejl og det er usikkert om der skal graves andre råstoffer under grundvandsspejl end adgang til skyllevand og støvbekæmpelse. Regionen har vurderet at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ belastning af naturtyper eller levesteder for arter, som danner områdets udpegningsgrundlag.

Ad 3. Der vil være støj fra råstofindvindingen i dagtimerne. Støjpåvirkningen vurderes at kunne overholde de vejledende støjgrænser for de nærmeste boliger i åbent land, og vil i øvrigt blive reguleret gennem indvindingstilladelsen.

Projektarealet er beliggende mellem landsbyerne Hågerup og Højrup, hhv. 350 m syd for og 300 m nord for arealet. Nærmeste ejendomme er Hågerupvej 61, 65 og 67. Graveafstand til grundmurede bygninger reguleres gennem tilladelsens vilkår

Det vil primært være trafikken til og fra råstofområdet, som vil kunne skabe gener idet der ikke er andre muligheder end at lede trafikken gennem de to landsbyer. Trafik på offentlige veje kan ikke reguleres via råstoffilladelsen.

Da råstofindvindingen fjerner dele af landskabet, vil de landskabelige forhold blive påvirket. Efter endt indvinding reetableres arealet til landbrugsareal eventuelt med en lavvandet sø på en del af arealet. De landskabelige påvirkninger såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller samlet at påvirke landskabet væsentligt.

Ad 4. Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel, hvorimod påvirkningen mht. trafik, støj og støv mv. ikke vil være varig.

Ad 5. Der er ikke flere råstofgrave eller andre kendte projekter der kan ses i kumulation med det ansøgte projekt.

Det er regionens vurdering, at resultatet af screeningen af det ansøgte projekt ikke giver anledning til at antage, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, da projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer, antages at få nogen væsentlig påvirkning af miljøet.

Ansøgningsprocessen

Ansøgning – udtalelser og tilladelser (stjernehøring)

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring fra den 18. april til den 16. maj 2017, perioden blev forlænget med 14 dage til udgangen af maj. Den 19. juni 2017 blev der afholdt et borgermøde for alle interesserede.

Følgende er udvalgt som parter jf. Forvaltningsloven og har fået tilsendt ansøgningsmateriale til kommentering (stjernehøring).

Tabel 1.- Parter

Indvinder	Eigil Jensen v/ Kim Jensen	kj@eigiljensen.dk
Rådgiver	Asker Geyti	ag@geyti.dk
Museum	Øhavsmuseet	arkaelogi@ohavsmuseet.dk
Lodsejer	Peder Top	pt@lajo.dk
Fåborg Midtfyns Kommune	Trine Mehlsen	trime@fmk.dk
Matr. nr. 14l	Mie Maage Nielsen og Dennis Larsen Hågerupvej 61, 5600 Fåborg	Mienielsen88@hotmail.com Dennislarsen 924@gmail.com
Nabomatr. 14n	Elisabeth og Bent Hansen Hågerupvej 65, 5600 Fåborg	Elisabeth65x@gmail.com
Nabomatr. 14o	Else og Egon Fuglsang Hågerupvej 67, 5600 Fbg.	
Nabo til udkørsel	Erik og Kirsten Christiansen Hågerupvej 71, 5600 Fbg	Erik-mosebo@mail.dk
Nabomatr. 13c mfl.	Lars Illum Højrupvej 45, 5750 Ringe	info@hoejrupgaard.dk
Nabomatr. 13b	Annette Sørensen og Tony Johansen Hågerupvej 75, 5600 Fbg	
Nabomatr. 13g	Jan Holmer Lillemarksvej 9, 5750 Ringe	

Regionen modtog bemærkninger (stjernehøringssvar) fra:

- **Fåborg Midtfyn Kommune**, jf. Tabel 2 og bilag 6.
Kommunen meddeler endvidere tilladelse til midlertidig grundvandssænkning samt overkørselstilladelse og et notat om stiforlægning, jf. bilag 7, 8, og 9.
- **Odense Bys Museer (2012)**, jf. bilag 10.
- **Parter og andre interessenter** i nærområdet, jf. tabel 3 – 14.

Tabel 2. Fåborg Midtfyn Kommunes bemærkninger og regionens kommentarer.

Fåborg Midtfyn Kommune	Region Syddanmarks kommentarer
<p>Natura 2000 Det ansøgte råstofområde ligger ca. 100 meter fra Hågerup Å som er udpeget som Habitatområde H98 "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å". Råstofgravning under grundvandsspejlet vil modsvare en vandindvinding svarende til det materiale der fjernes under grundvandsspejlet. Da der er en del porevand i det opgravede materiale som løber tilbage til råstofsøen vil en råstofindvinding på 1 m³ modsvare en vandindvinding på mellem 0,6 og 0,8 m³. En råstofgravning under grundvandsspejlet på 10.000 m³ vil således svare til en vandindvinding på mellem 6000 – 8000 m³, som fjernes i oplandet til Hågerup Å. Det kan derfor ikke udelukkes at en råstofindvinding vil påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde i negativ retning. Inden der meddeles tilladelse til råstofgravning skal der således foretages en Natura-2000 væsentlighedsvurdering af det påtænkte projekt.</p> <p>Naturbeskyttelseslovens § 16 Det ansøgte graveområde ligger delvist indenfor åbeskyttelseslinjen til Hågerup Å. Råstofgravningen kræver derfor en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16.</p>	<p>På luftfotos fra 2008 ses Hågerup Å som et snorlige vandløb beliggende 350 m vest for og 160 m syd for det ansøgte areal, med dyrket jord på begge sider. På luftfoto fra 2010 og 2014 og 2016 ses vandløbet tilbagelagt, som snoet vandløb 120-170 m vest for projekt arealet og som et lige løb 160 m syd for. Den omkringliggende jord dyrkes som konventionelt landbrug til og med 2014. Vandspejlet i åen vurderes på baggrund af digitale højdedata at ligge på niveau med eller lavere end trykniveauet i det overfladenære grundvand. Det må derfor forventes, at der strømmer vand fra det overfladenære grundvand til åen for en stor del af vandløbsstrækningen. På den baggrund vurderer regionen at vandløbet ikke bliver påvirket af råstofindvinding over grundvandsspejl eller af den eventuelle mindre indvinding af råstoffer under grundvandsspejl på det ansøgte areal.</p> <p>Regionen vurderer at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig negativ belastning af naturtyper eller levesteder for arter, som danner udpegningsgrundlag for Habitatområde 98. Det er derfor besluttet ikke at udarbejde en konsekvensvurdering for det ansøgte påvirkning af Habitatområdet, jf bekendtgørelse 926 §6 og 8.</p>
<p>Naturbeskyttelseslovens § 3 I umiddelbar nærhed af råstofområdet ligger samtidig en række beskyttede naturområder i form af eng og overdrev. En råstofgravning under grundvandsspejlet i umiddelbar nærhed af de beskyttede engområder vil medføre en udtørring af engområderne i den periode hvor der graves under grundvandsspejlet. Det fremgår af naturbeskyttelseslovens §3, at der ikke må ske ændringer i de beskyttede naturtyper uden en forudgående dispensation fra kommunen. Dette gælder også aktiviteter udenfor de beskyttede områder, som vurderes at have en direkte effekt på de beskyttede områder.</p>	<p>Der er udarbejdet en Miljørapport for Hågerup i november 2015 af Rambøll forud for Råstofplan 2016. Heri vurderes at råstofindvinding over grundvandsspejlet ikke vil medføre nogen kvantitativ påvirkning af grundvandet. Effekter af gravning under grundvandsspejl er belyst i Miljøstyrelsens projekt 526 /5/, hvor det konkluderes, at der generelt ikke ses egentlige sænkninger i og omkring råstofgrave efter længere tids gravning. I de fleste tilfælde vil råstofindvinding over eller under vandspejlet have ingen eller kun små kvalitative påvirkninger af grundvandet. De væsentligste risici i selve indvindingsfasen</p>

<p>tede områder. De beskyttede naturområder som ligger i umiddelbar nærhed af råstofområdet, og som vil kunne blive påvirket af råstofgravningen, vurderes at være kulturenge uden forekomst af sjældnere arter. En udtørring af engområderne som direkte konsekvens af råstofgravningen vil således kræve en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>består i tilløb af forurenede vand fra naboarealer og muligheden for pyritoxidation med deraf følgende frigivelse af sulfat, nikkel, arsen, jern og eller okkerudfældning. Der er i råstoffølgelsen stillet vilkår til indretning og drift således at indvindingen ikke medfører hverken kvantitative eller kvalitative negative konsekvenser for grundvandet.</p> <p>Vandspejlet i den nærliggende sø og engområder vurderes på baggrund af digitale højdedata at ligge på niveau med eller lavere end trykniveauet i det overfladenære grundvand. På den baggrund antages disse overfladevandsforekomster at ligge ovenpå det øverste dæklag, og de forventes derfor ikke at blive påvirket af råstofindvindingen. Afstande til det 0,5 ha store overdrev der ligger sydøst for og det 0,7 ha store engareal der ligger vest for det ansøgte areal reguleres gennem vilkår i tilladelsen.</p>
<p>Museumslovens § 29a Langs den nordlige kant af det ønskede graveområde ligger et dige der er beskyttet efter museumslovens § 29a. Såfremt diget berøres vil det kræve en dispensation efter museumssloven.</p>	<p>Der er ingen beskyttede diger på det ansøgte areal. Der løber et beskyttet dige langs den nordøstlige del af det ansøgte areal (170 m) Det forventes ikke at det beskyttede dige bliver berørt af råstofindvindingen.</p>
<p>Kommuneplan En mindre del af området ligger indenfor et område som i kommuneplanen er udlagt som særligt biologisk interesseområde. Inden for de særlige biologiske interesseområder, kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang og kun såfremt beskyttelses- og naturforbedringsinteresser ikke herved tilsidesættes, herunder at spredningsmulighederne for det vilde plante- og dyreliv ikke forringes.</p>	<p>Arealet er udlagt til graveområde i tillæg til Råstofplan 2008. Hele arealet er i dag dyrket med konventionelt landbrug. Regionen vurderer ikke at tilladelsen vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV.</p>

Parter og andre interessenter

De indkomne bemærkninger til ansøgningsmaterialet fra parter og naboer er listet emneopdelt i nedenstående skema med regionens kommentarer under hvert emne.

Der er kommet i alt 13 bemærkninger i perioden 17. april til ultimo maj. Foto 1 viser den geografiske fordeling af høringssvar fra private borgere. Høringssvarene fordeler sig primært omkring det ansøgte område på matr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg og i selve Højrup by. På kortet mangler en part der har adresse øst for det viste kortområde, samt en borger der har adresse i Stenstrup.

Foto 1 - Geografisk oversigt over modtagne bemærkninger. De grønne cirkler er parter og de blå er borgere der ikke er parter, men har indsendt bemærkninger til ansøgningsmaterialet.

Foto 2 – Detaljeret kort over område 1. Tallene til højre for punkterne angiver hvilke bemærkninger der er tilknyttet.

Foto 3 - Detaljeret kort over område 2. Tallene til højre for punkterne angiver hvilket bemærkninger der er tilknyttet.

Tabel 3 Oversigt over indgivne bemærkninger. Nr. henviser til den enkelte bemærkning.

Nr.	Navn	Vej	Husnr.
H1	Jette Boesen	Højrupvej	26
H2	Erik og Kirsten Christiansen	Hågerupvej	71
H3	Susanne Overgaard og Thomas Andersen	Højrupvej	10
H4	Hanne og Svend Erik Hansen	Højrupvej	16
H5	Pernille Kronborg og Ulrik Andersen	Højrupvej	8
H6	Michael og Dorthe Jeppesen	Højrupvej	31
H7	Mathilde, Markus, Sanna og Claes Ipsen	Højrupvej	18
H8	Stine og Henrik Eriksen	Højrupvej	12
H9	Lene og Arne Hansen	Højrupvej	27

H10	Klaus Ellegaard	Højrupvej	14
H11	Elisabeth og Bent Hansen	Hågerupvej	65
H11	Ditte og Anders Midtgaard-Schmidt	Hågerupvej	54
H11	Britta og Michael Redhead	Hågerupvej	52
H11	Benjamin og Agata Christensen	Hågerupvej	51
H11	Henriette Jørgensen	Hågerupvej	47
H11	Gunner Pagh	Hågerupvej	48
H11	Michaela Brolund	Ludvigsmіндеvej	2
H11	Torben Midtgaard	Smedegårdsvej (Kirkeby, Stens- trup)	3
H11	Mie Nielsen og Dennis Larsen m.fl.	Hågerupvej	61
H12	Lokalrådet for Korinth og Øster Hæsinge v/ formand Anne Mette de Visser		
H13	Borgerne i Højrupområdet v/ Tina Ellegaard		
H13	Hillerslev Sogns Lokalråd v/ formand Per Ol- sen		
	Faaborg-Midtfyn Kommune (se bilag 6)		

De 13 modtagne bemærkninger omhandler forskellige emner. I de efterfølgende tabeller er bemærkningerne sorteret efter emne.

Tabel 4. – Emner behandlet i de modtagne bemærkninger.

Emne	Antal svar
Høringskreds	7
Trafiksikkerhed	9
Vejforhold	4
Værdiforringelse	10
Kloakering	5
Gener (Støv og støj)	5
Natursti	4
Reetablering	2
Indvinding og oplagring	1
Øvrigt	1

Tabel 5. Høringskreds

H4	Jeg blev rystet over at erfare at fristen for indsigelse mod planen allerede var d. 20 maj og at vi på daværende tidspunkt intet havde hørt om planen. Jeg mener klart at det er jeres pligt at sende sådan en afgørelse til høring og at tage de berørte borgere alvorligt og med på råd.
H5	Ud over dette forekommer det totalt uforståeligt, at man fra region og kommunes side kan forsøge en sådan sag gennemtruffet uden at spørge os borgere i Højrup, som i den grad må kunne forventes at bliver yderligere generet af den betragteligt forøgede mængde tung trafik, der eventuelt kommer til at køre gennem vores by.
H7	Derudover finder vi det under al kritik, at Region Syddanmark og Fåborg-Midtfyn kommune

	har valgt ikke, at informere lokalrådet og borgere i Højrup om planerne vedr. råstofindvinding. Da den tunge trafik gennem byen, efter vores vurdering vil have en stor indvirkning på borgere og huse i Højrup.
H8	Ud over dette forekommer det totalt uforståeligt, at man fra region og kommunes side kan forsøge en sådan sag gennemtruffet uden at spørge os borgere i Højrup, som i den grad må kunne forventes at bliver yderligere generet af den betragteligt forøgede mængde tung trafik, der eventuelt kommer til at køre gennem vores by.
H11	Vi undres over, at kun ganske få har fået orientering om dette projekt. Vi har måttet få oplysninger ude i byen, af de ganske få, der har fået besked om projektet. Trods det, at det berører alle i Hågerup by, langs Hågerupvej og i Højrup by. Vi er alle meget uforstående overfor at man fra regions og kommunes side, har afholdt høring af råstofplanen 2016, uden at oplyse om dette. Især når der ligger boliger så tæt på det pågældende indvindingsområde, hvor INGEN er blevet hørt.
H12	Lokalrådet for Korinth og Øster Hæsinge (som også dækker Hågerupområdet) er her i weekenden blevet kontaktet af bekymrede borger vedr. ovennævnte sag ang. råstofindvinding på matrikel 13a. i Hågerup. Vi kan forstå at også borgere, som ikke er blevet hørt/informeret mener, at de bliver negativt berørt, hvis tilladelsen gives.
H13	Vi er som lokal borger i Højrup området og som Lokalråd for Hillerslev Sogn kontaktet af borger i Hågerup og oplyst at der er udsendt et brev, hvor i ønsker kommentar til ansøgning om råstofudvinding i på matrikel nr. 13 a Hågerup By Vi stiller spørgsmålstegn ved, at der er udsendt dette brev og der ikke i stedet er lavet en høring. Vi tillader os at skrive en kommentar til ansøgningen, idet vi ikke er oplyst om, at der har været en høringsperiode i 2016 på Grundstofplan 2016. Vi kan via jeres hjemmeside læse at I kun har modtaget et hørings svar og dette er fra erhverv med interesse i udvindingen, så jeres beslutningsgrundlag er ensidigt. Vi kan se at kommunen ej heller har indsendt hørings svar og forundres os over er manglende hørings svar og forventer i også undres over dette og tager kontakt til kommunen, da andre kommuner har indsendt hørings svar. Vi har siden 2008 gjort kommunen opmærksom på vores bekymring for udvinding af grundstoffer på matriklen og indsendt høring til kommuneplanen 2009 og lavet udviklingsplan, hvor det står beskrevet som vores bekymring. Vi betvivler om høringen er udført korrekt og om i har sikret jer at de involverede borgere er hørt og i har sikret jer at alle parter er hørt. Vi vil foreslå i laver en ny høring for et større område og alle borgere i en radius af min. 5 km. kommune og lokalråd høres og gerne med et borgermøde.

Regionens kommentar i forhold til høringskredsen

Regionen har vurderet, hvem der er parter i sagen, jf. tabel 1. Som udgangspunkt sender regionen kun ansøgningen i høring hos dem, som regionen har vurderet som parter.

Udgangspunktet er, at man skal have en væsentlig, individuel og direkte interesse i sagens udfald for at være part. En større mere udefinerbar gruppe af borgere, vil derfor ikke være opfattet som part i og med de ikke opfylder kriteriet om at have individuel interesse.

Forvaltningslovens § 19 indeholder regler om hvornår en myndighed skal sende oplysninger i en sag til partshøring. Efter denne regel er det kun bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder som skal sendes til partshøring, og kun oplysninger der er til ugunst for den pågæl-

dende part, og som har væsentlig betydning. Når der er udarbejdet et udkast til en tilladelse sendes dette i 4 ugers partshøring.

Tabel 6. Trafiksikkerhed.

H1	<p>På Højrupvej i svinget rundt om Viking-grunden kan vi i forvejen ikke gå i den vejside, da de lastbiler, der allerede kører gennem byen mod Hågerup, kører helt op i græsset, således at hvis man går i den vejside, er det med stor risiko for at få kørt fødderne af. Jo flere lastbiler, jo større risiko.</p> <p>Som cyklist er det svært at få plads i vejsiden, når der kører tung trafik. Vi har fået en dejlig natursti, men det kan ikke undgås, at vi må færdes på vejen også.</p> <p>Der er mange børn i Højrup, de skal vel også kunne færdes i sikkerhed.</p> <p>EN OMFARTSVEJ KUNNE VÆRE EN GOD LØSNING, OG DET MÅ DET VÆRE FOR ALLE PARTER</p>
H3	<p>Der er i forvejen meget trafik på højrupvej og folk kører meget stærkt igennem byen, og da oversigts forholdene ikke er ret gode i forvejen bliver det nok ikke bedre med den øgede tunge trafik.</p> <p>Tilligemed har vi 3 små børn som gerne vil kunne krydse vejen for at komme på legepladsen, hvilket de også skal når de bliver sat at bussen efter skole og det vil vi ikke længere turde gøre, hvis der kommer til at køre flere store tunge lastbiler igennem byen, vi er mange børne familier langs Højrupvejen, så vi er ikke ene om at dele bekymringen, om øget tung trafik.</p>
H5	<p>Vi har 2 friske og aktive piger, der hver dag går og/eller cykler på Højrupvej til og fra skole, venner samt fritidsaktiviteter. Højrupvej er ikke nogen særlig stor eller bred vej - typisk når 2 større køretøjer skal passere hinanden, så skal det ene køretøj holde ind til siden, hvor der i forvejen ikke er noget plads, og hvor andre af Højrups beboere er nødt til at have deres biler holdende.</p> <p>Vi frygter for vores børns sikkerhed, hvis de skal færdes på Højrupvej med den forventede meget større mængde tung trafik. Der er hverken fortov eller cykelsti på Højrupvej, og man er i forvejen nødt til at være MEGET opmærksom, når man færdes på vejen - Uanset om dette foregår til fods, på cykel eller i bil!</p>
H6	<p>Vi er også bekymrede for vores børns sikkerhed i trafikken, da de når de skal benytte skolebussen, skal krydse Højrupvej, hvor der i forvejen ikke er særlig gode oversigtsforhold,</p> <p>desuden er vejens bredde ikke til den øgede trafik, når man skal tænke på fodgængere, cyklister og parkerede biler.</p> <p>Jeg bekymrer mig om konsekvenser som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafiksikkerhed for børn og voksne
H7	<p>Trafiksikkerhed: I Højrup ligger husene meget tæt på vejen, vores eget hus ligger ca. to meter fra asfaltens begyndelse. Flere huse på vejen har ikke en indkørsel, hvilket medfører at mange biler er parkeret langs Højrupvej. I forvejen er Højrupvej forholdsvis smal, hvilket bevirker at to store køretøjer ikke kan passere hinanden, uden det ene skal holde ind og give plads.</p> <p>Der er heller ikke hverken fortov eller cykelsti i byen hvilket betyder, at man skal være særdeles opmærksom, hvad enten man færdes til fods, på cykel eller i bil. Der er mange børn i Højrup ca. 30, og yderligere flere unge par hvilket forventeligt vil betyde at børnetallet sti-</p>

	<p>ger. Vi har selv to børn på 7 og 9 år, som dagligt færdes på Højrupvej på gåben eller cykel. Vi vil kun se det som et spørgsmål om tid, inden en alvorlig ulykke vil forekomme.</p>
H8	<p>Det er med beklagelse, at vi erfarer, at der igen har været tale om, at man kan indvinde råstoffer i Hågerup, og med det deraf følgende forventede meget større antal tunge lastbiler, der skal køre på Højrupvej; gennem Højrup og lige forbi vores hus, gør vi hermed indsigelse mod dette og klager!</p> <p>Vi har 2 friske og aktive børn, der hver dag går på Højrupvej til og fra legepladsen og fra venner samt fritidsaktiviteter. Højrupvej er ikke nogen særlig stor eller bred vej – typisk når 2 større køretøjer skal passere hinanden, så skal det ene køretøj holde ind til siden, hvor der i forvejen ikke er noget plads, og hvor andre af Højrupsbefoere er nødt til at have deres biler holdende.</p> <p>Vi frygter for vores børns sikkerhed, hvis de skal færdes på Højrupvej med den forventede meget større mængde tung trafik. Der er hverken fortovej eller cykelsti på Højrupvej, og man er i forvejen nødt til at være MEGET opmærksom, når man færdes på vejen – uanset om dette foregår til fods, på cykel eller i bil!</p>
H10	<p>Vi er også bekymret for trafikikkerheden igennem byen.</p> <p>Vi har 2 drenge på 12 og 14 der cykler til Hjemly friskole langs Højrupvejen. De anvender ikke stien, da kommunen ikke vedligeholder Naturstien Korinth – Ringe, og den tilhørende sti, der går til Assensvejen i Hillerslev (mangler snerydning og de klipper græsset meget sjældent. – Cykling på en markvej er ikke altid så let i fugtigt vejr, da den bliver mudret).</p> <p>Når de cykler langs Højrupvejen til Hillerslev er der flere steder – dårligt oversigtforhold. Når børnene møder de tunge lastbiler som fylder meget på den smalle vej, vil du udsættes for yderlig fare. Der vil så frem der udgraves være flere lastbiler, der skal passere hinanden. De kan begynde at tage den offentlige transport, men det strider imod kommunens politik om at få børnene i bevægelse og til selv at transportere sig i skole. De har 2 km til skolen og skal de ikke kunne cykle selv når man er 12 og 14 år ?????</p> <p>Vi går også hyppigt tur med vores hunde – vi skal hyppigt uden om parkerede biler langs vejen og ud på kørebanen når vi kommer gående. Det er i forvejen meget usikkert – ligeledes sker det når drengene skal gå på legepladsen, da må de ud på vejen og uden om bilerne for at komme på legepladsen. Når der så kommer 1/3 mere trafik igennem byen, så er vi endnu mere bekymret.</p> <p>Vi har gjort kommunen opmærksom på at vi er bekymret for trafikikkerheden i gennem byen siden 2008, da antallet af børn i byen er steget kraftigt.</p>
H11	<p>Vi forventer, at der atter kigges på vejsikkerheden gennem Hågerup by, ad Hågerupvej, med den tunge trafik, som øges betydeligt ved anlæggelse af en sådan grusgrav. Der køres i forvejen for stærkt på strækningen, der allerede er belastet af den nuværende tunge trafik. Der ikke er cykelsti eller fortovej vi alle kan færdes sikkert på. Vi har børn der står og venter på bussen, og vejen er ikke ret bred i forvejen. I sommerhalvåret er kørebanen mere end levende at køre på pga. den dårlige vejbelægning.</p>
H13	<p>Vi kan læse os til at i forventer at vejadgangen skal foregå via Hågerupvej og hermed forventes at højrupvej bliver til og fra kørselsvej for området da største del af byggeri foregår langs motorvejsbæltet og i Odense.</p> <p>Vi har regnet på hvor mange lastbiler vi kan forvente passere igennem, Højrup by, hvis udgravningen kommer til at foregå – jf. bilag 1.</p> <p>Vi kan regne os til at der i ugens 5 dage vil passere op til 13 lastbiler af 50 tons pr. timer i tidsrummet kl. 8-16 (bilag 1)</p> <p>Højrup er en gammelstationsby, men en unik historie. www.visithoejrups.dk</p>

	<p>Husene er bygget tæt på vejen, da alle huse tidligere har været forretninger og der er ikke fortov i byen og flere har direkte trappe gang ud på vejen. Se vedlagte billeder Bilag 2</p> <p>Der bor over 20 børn, og de mødes ofte på den offentlige Legeplads på Højrupvej 37</p> <p>I Højrup er et skarpt sving med dårlig oversigtsforhold, risikoen for trafikulykker vil øges betydeligt.</p> <p>Belastning på vejnettet vil give alvorlige konsekvenser for</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafiksikkerheden i byen og langs Højrupvejen mod Hillerslev. Skolevejen bliver særdeles farlig pga. vejens beskaffenhed og sving/ oversigts forhold flere steder.
--	---

Tabel 7 - Vejforhold

H2	Vi er ikke glade for der skal være grusgrav med deraf øget trafik og belastning af vejene her i området.
H4	Samtidig er vi bekymret for den meget trafik gennem byen vil ødelægge vores vej da den ikke er bygger til så tung trafik. Det vil også gå ud over vores færden på vejen og børnenes adgang til legepladsen. Jeg er med på at gruset skal graves ud men i må finde en mere skånsom metode at få det kørt væk på.
H9	På nuværende tidspunkt kan man godt fornemme, når tung trafik kører forbi, og det vil jo ikke blive mindre med alle de lastbiler der så vil passere hver dag. Den øgede trafik af tunge køretøjer vil også give gener for gående og cyklister.
H13	Vi mener at der herefter der skal tages stilling til om der kan laves alternative omkørsler uden om byen, hvis en råstof udvinding kommer på tale. Vi kan ligeledes af hørings svarene læse, at der også er et ønske om råstof udvinding af andre matrikler i området, så der i alt kan udvindes 2.400 .000 m3 (jf. miljørapporten af 2015) De 13 daglige lastbiler kan blive til endnu flere, da der i alt er 305.280 lastbiltræk, der kan køres via Højrupområdet. (se bilag 1) Et forslag til vejforbindelse kan være at lave en midlertidig vej til Åbylund på den anden side af åen eller en omfartsvej uden om Højrup

Regionens kommentar i forhold til trafiksikkerheden og vejforhold

For så vidt angår trafikale forhold bemærkes, at der efter råstoflovens § 10, jf. § 7, som udgangspunkt alene kan fastsættes vilkår om den interne trafik i råstofgraven. Der kan således ikke i forbindelse med tilladelse efter råstofloven fastsættes krav, der har til formål at regulere ekstern trafik. Vejen er offentlig og sådanne forhold reguleres efter færdselslovgivningen. Regionen kan ikke tage stilling til spørgsmål efter denne lovgivning.

Fåborg Midtfyn Kommune er myndighed på lokale veje, vejdirektoratet er myndighed på statslige veje. Vejadgang (overkørselstilladelse) gives som en særskilt tilladelse af Fåborg Midtfyns Kommune. Der vil blive stillet vilkår i forbindelse med overkørselstilladelsen, der vil have til hensigt at regulere trafikken bedst muligt.

Tabel 8 - Værdiforringelse

H1	Det ryster og bumper i vores huse, og det larmer ,når den tunge trafik kører gennem byen. Kan husene holde til den ekstra trafik i 10 år, eller måske mere ??
H3	Vi har først i denne weekend erfaret at der muligvis vi blive etableret en grusgrav i Hågerup,

	<p>Og det bekymrer os meget, fordi vi i forvejen har meget trafik igennem Højrup, hvor vi bor. Vores huse ligger kun få meter fra vejen og vi er derfor bange for at den ekstra tunge trafik vil forårsage skader på vores hus.</p> <p>Som tidligere nævnt ligger vores hus meget tæt på vejen, og vi frygter at den øgede tunge trafik vil forårsage skader på vores hus, og vi forventer derfor at i, hvis i skulle godkende en grusgrav i Hågerup, kommer og gennemgår vores hus, sammen med os, så evt. nye skader vil blive udbedret og betalt af jer.</p>
H4	<p>For min mand og mit vedkommende bor vi på Højrupvej nr. 16 hvor vi går fra fortrappen og direkte ud på vejen. Vores hus er fra 1904 og har tidligere været revnet i forbindelse med at der var fast busforbindelse gennem byen. Efter den er stoppet og vi har fået repareret huset er der ikke sket flere skader. Nu går vores bekymring på at trafikken fra grusgravningen vil blive meget tungere og at husene igen vil revne.</p>
H5	<p>Vi bor Højrupvej 8. Vores hus ligger kun ca. 4 meter fra vejkanten, og vi kan derfor ikke billige at der kommer endnu mere tung trafik gennem byen, hvor der i forvejen kører rigtig mange lastbiler og landbrugsmaskiner. Vores frygt angående vores hus er, at den ekstra mængde meget tung trafik kan forårsage skader på huset og/eller sætningen på vores hus!</p>
H6	<p>Da vejen fra Haagerup mod Landevejen Odense-Faaborg går lige forbi vores hus, som ligger på kanten af den bakke Højrupvej krydser i Højrup, hvilket vil sige at gadeniveau svarer til stueplan og haveniveau svarer til kælderplan, derfor er vi bekymrede for, hvilke konsekvenser det vil have for huset, der som mange af de andre huse i byen er bygget helt ud til vejen. Jeg bekymrer mig om konsekvenser som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sætningsskader - Revnedannelse mellem belægning og sokkel - Skader på parkerede biler.
H7	<p>Skader på hus: Da vores hus er placeret ca. to meter fra Højrupvej, er vi meget bekymrede for hvad den ekstra mængde af tung trafik, kan forårsage af skader på vores hus.</p>
H8	<p>Vi bor Højrupvej 12. Vores hus ligger kun ca. 1 meter fra vejkanten, og vi kan derfor ikke billige at der kommer endnu mere tung trafik gennem byen, hvor der i forvejen kører rigtig mange lastbiler og landbrugsmaskiner. Vores frygt angående vores hus er, at den ekstra mængde meget tung trafik kan forårsage skader på huset og/eller sætningen på vores hus!</p>
H9	<p>Vi ejer hus på Højrupvej 27 5750 Ringe , og vi kan forstå at man vil lave en grusgrav i Haagerup og det vil medføre meget tung trafik igennem Højrup. Vi kan derfor have en bekymring om , at den øgede trafik vil få konsekvenser for at der kan komme revnedannelser på facaden af huset.</p>
H10	<p>Vores hus er bygget i 1933 og ligger 1,5 meter fra Hørupvejen. Vi har indkørsel under en bakketop, hvor det i forvejen er svært at overskue trafikken. Der er ikke fortov uden for vores hus. Vejen ligger helt om til vores grund.</p> <p>For 8 år siden kørte der regionale busser igennem byen med time drift og det gav revner og sprækker i vores hus. Vi var lige flyttet ind og kort tid efter nedlagde de ruterne til stor ærgrelse for området, men til stor gavn for vores hus. Revnerne stoppede herefter med at udvikle sig.</p> <p>Det er på baggrund af dette vi skriver, da vi ved at vores hus igen vil komme til at revne og</p>

	<p>sprække og måske beskadige vores hus så det er usælgeligt så frem transporten af grus skal igennem Højrup by.</p> <p>Vi har stor forståelse for at der skal udvindes grus og at skal bruges til vejudvielser/ nyt OUH mm,</p> <p>Transporten af gruset får personlige og økonomiske konsekvenser for os og vi derfor gerne i dialog om der kan findes alternative ruter til transporten af grus. Vi vil stille krav om at der udformes en konsekvens analyse for vores huse i Højrup by, da vi allerede har erfaring med at tung trafik ødelægger vores huse.</p> <p>Vi vil orientere jer om at vi vil stille krav om erstatning, for skade på vores hus, så frem der skal køre tung trafik igennem byen og det ødelægger vores hus. Vi vil fra dd. Lave fotodokumentation af vores hus og bede teknikere om at beskrive vores hus i dag, så det kan sammenholdes med de skader der vil ske.</p>
H13	<p>Belastningen på vejnettet vil give alvorlige konsekvenser for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Husenes tilstand forværres med revner og nedsænkning af grund pga. tryk på vejen og hermed vil salgsværdien falde. Da der kørte regionalbusser igennem byen revnede husene, dette har ikke været tilfældet efter busserne er ophørt med at køre igennem byen. Der vil komme krav om erstatninger så frem vores huse igen vil revne og sprække, men vi vil helle forebygge end skulle føre sager om erstatning. 2. Vi mener at der skal udformes en konsekvensanalyse der også dækker Højrup by med analyse af konsekvenser af trykket på vejnettet for kloakker, undergrunden og her af følger for husene konstruktion og risiko for revner og byens attraktivitet.

Regionens kommentar i forhold til værdiforringelse

Region Syddanmark har ingen myndighed til at pålægge indvinder at opkøbe nabogrunde, ekspropriere eller udbetale kompensation. Hvis det viser sig skader på huse som følge af råstofindvinding er indvinder erstatningspligtig.

Tabel 9- Kloakering

H5	<p>Der ud over så er vejen i Højrup gammel - og det er hoved-kloakledningen gennem byen også! Vi har haft skader på vores kloakrør ind til vores hus fra vejen, og vi har helt aktuelt noget mere kloak, der står for at skulle repareres. Vi kan slet ikke forestille os, at vejen, og kloakrørerne i den, kan holde til, at mængden af tung trafik øges så meget, som det forventes med de op mod 200.000 kubikmeter råstoffer, man gerne vil grave op om året!</p>
H6	<p>Jeg bekymrer mig om konsekvenser som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øget risiko for fugtindtrængning i kælderplan, pga. øget tryk og pres på kloaksystem
H7	<p>Kloakledning: Hoved kloakledningen som løber under Højrupvej er af ældre dato og i dårlig forfatning. Flere husejere i Højrup har haft skader på Deres kloakrør ind til husene. Vi har store bekymringer omkring den øgede tunge trafiks påvirkning på kloaksystemet.</p>

H8	Der ud over så er vejen i Højrup gammel – og det er hoved-kloakledningen gennem byen også! Vi har haft skader på vores kloakrør ind til vores hus fra vejen, og vi har helt aktuelt noget mere kloak, der står for at skulle repareres. Vi kan slet ikke forestille os, at vejen, og kloakrørerne i den, kan holde til, at mængden af tung trafik øges så meget, som det forventes med de op mod 200.000 kubikmeter råstoffer, man gerne vil grave op om året!
H13	Belastningen på vejnettet vil give alvorlige konsekvenser for 2. Sammenfald af kloaksystemet i vejen, da den er gravet ned midt i vejen og er gammel og skadet. hermed øget rotteangreb i byen.

Regionens kommentar i forhold til kloakering

Region Syddanmark bemærker at indvinder er erstatningspligtig ifald der skulle ske skade, der kan henvises til råstofindvindingen

Tabel 10 - Gener (støv og støj)

H1	Det ryster og bumper i vores huse, og det larmer, når den tunge trafik kører gennem byen. Kan husene holde til den ekstra trafik i 10 år, eller måske mere ?
H2	Ligeledes er vi meget kede af, hvis der evt skal indvindes råstoffer på lørdage og andre dage ud over hverdage.
H6	Jeg bekymrer mig om konsekvenser som: – Øget støjniveau
H11	Vi er dybt bekymrede for de mange støjgener som en grusgrav, af den ansøgt størrelse, vil medføre. Vinden kommer oftest fra vest mod vores boliger. Vi har et stort ønske om at graveafstanden bliver 50m fra skæl og ikke de 25m som foreskrevet. Ligeledes går vore bekymringer på støvgener. Hvordan vil I sikre Jer, at vi ikke bliver generet af støv derfra? Hvordan skal vi tørre vores tøj, lufte ud osv.? Får vi gratis vinduespudser og bilvask i alle de år der graves? Vi forventer, at der lyttes til vores ønske om, hvornår der må graves og køres i grusgraven. Vi ønsker at der på hverdage KUN køres mellem kl 07.00 og kl 17.00, og at der på INGEN måde køres på lørdage, søn – og helligdage.
H13	Vejen gennem Højrup er snæver og husene ligger tæt og lyden mellem husene forstærkes.

Regionens kommentar i forhold til gener som støv og støj

Regionen stiller vilkår i tilladelsen, der tager højde for evt. støj- og støvgener fra aktiviteten ved indvinding af råstoffer. Der vil blive stillet specifikke vilkår om støvbekæmpelse og støj, f. eks skal indvinder vande interne veje og materialelagre ved behov og fore slidsker og fødere med gummi-belægninger. Vilkår kan også omhandle indretning af grusgraven så som placering af støjvolde og af forarbejdningsanlæg. Anlægget vurderes at kunne overholde de generelle støjvilkår fastlagt i Miljøstyrelsens støjvejledning. Såfremt regionen vurderer, at de gældende regler omkring støj er overskredet, kan regionen pålægge indvinder at få udført støjmålinger. En støjmåling skal foretages af et såkaldt akkrediteret firma. Det vil sige et firma der er certificeret til at lave støjmålinger.

Tabel 11 - Natursti

H2	Vi er utilfreds med at markvejen påtænkes nedlagt midlertidigt, da vi og mange her i området bruger den som adgangsvej til naturstien som går mellem Korinth og Ringe. Alle andre markveje i området er allerede nedlagt så, der er kun denne ene tilbage. (Den har iøvrigt af lodsejer været sløjfet to gange tidligere, da blev der af beboerne i området klaget til Faaborg-Midtfyn kommune og han fik påbud om at genetablere den)
H11	Vi er yderst utilfredse med, at den sti der fører til naturstien, er den der skal anvendes som adgangsvej til grusgraven. Vi forventer at der etableres en anden adgangsvej i nærheden, så vi og vores børn kan komme på naturstien, der bl.a. fører til skolerne i Korinth og Hillerslev.
H12	Vi har ikke nærmere kendskab til sagen eller til omtalte råstofplan fra 2008 - endsige til mulige konsekvenser for borgerne i hhv. Hågerup og Højrup. Det ser dog ud til, at den aktuelle matrikel 13a grænser op til Naturstien Ringe-Korinth, som har almen interesse for områdets beboere (- og som ejes af Naturstyrelsen). Vi kunne derfor godt tænke os at blive nærmere informeret - også ang. konsekvenser for nærområdet - bl.a. trafikalt og naturmæssigt - hvis tilladelsen gives. Er det muligt, at vi kan få tilsendt de relevante papirer - og få en lidt længere frist til at kigge på sagen?
H13	Højrupvejen bruges som cykelvej til Hjemly friskole fra både Øster Hæsinge og Højrup og en offentlig Natursti fra Korinth til Ringe hvor mange cykellister og forgængere krydser Højrupvej.

Regionens bemærkning i forhold til natursti

Vejadgang til grusgraven administreres af vejmyndigheden som er Fåborg Midtfyns Kommune. Når der skal findes en egnet vejadgang er der forskellige parametre der indgår i vurderingen så som oversigtsforhold og vejens kapacitet.

En omlægning af stien der går midt gennem det ansøgte areal og forbinder Højrupvejen med Naturstyrelsens sti vil blive omlagt og beskrevet i forbindelse med udkast til tilladelse. Stien kan lægges hhv nord eller syd om det ansøgte areal.

Tabel 12 - Reetablering

H10	Vi kan læse at landmanden ønsker at omlægge til konventionel landbrug efter udgravningen. Vi vil da opfordre til at det omlægges til offentlig rekreativt område, som de har i Tarup Davinde som et plaster på såret for borgerne i området.
H13	Så frem en udgravning vil være på tale, vil vi til efterbehandlingen af området foreslå, at området udlægges til rekreativt område med offentlig adgang, som et plaster op såret for borger i området. Området ligger op til den offentlige natursti Korinth – Ringe og det vil være en naturlig biotop til det øvrige område.

Regionens kommentar i forhold til reetablering

Arealet ejes af en privat lodsejer, og som udgangspunkt efterbehandles arealet som lodsejer ønsker det inden for de krav regionen stiller ift. landskab, beskyttelse mm. Regionen har ikke myndighed til at pålægge ejer at gøre arealet til rekreativt område med adgang for offentligheden. Tarup Davinde I/S er et interessentselskab stiftet af to kommuner. Interessentselskabet opkøber jord

før eller efter endt råstofgravning og har således mulighed for at efterbehandle arealerne til rekreative formål.

Tabel 13 - Indvinding og oplagring

H11	Råstofindvindingen er fordoblet i forhold til tidligere tilladelse fra den 03.12.2010, hvad er årsagen til dette? Vi ønsker ikke indvindingen fordoblet pga. øget trafik til og fra grusgraven. Vi er bekendte med, at entreprenør Ejgil Jensen v/ Kim Jensen, tidligere er meldt for opbevaring, af miljøfarligt affald i hans grusgrav ved Vandel. Vi appellerer derfor på det allerhøjeste til, at opsynet er skærpet under råstofindvindingen.
-----	---

Regionens kommentar i forhold til indvinding og oplagring

Regionen har modtaget en ansøgning om at grave op til 200.000 m³ årligt. Indvindingen vil være afhængig af udbud og efterspørgsel samt mængden af råstoffer. Der anslås at være omkring 1 million m³ råstoffer på arealet. Hvis mængden minskes vil tiden der indvindes forlænges.

I tilladelsen stilles vilkår om forureningsforebyggelse f.eks. at der ikke må deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven. Der skal træffes effektive foranstaltninger mod forurening f.eks. ved hegning.

Regionen har tilsynspligt og påser for så vidt angår råstofindvinding på landjorden, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, at påbud eller forbud efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser overholdes.

Tabel 14 - Øvrigt

H13	Vi kan ud fra jeres beskrivelse se, at der forventes at udvinde 200.000m ³ råstoffer årligt i det beskrevne område – Der er lavet en miljørapport af november 2015 for Hågerup området og at denne rapport ikke dækker konsekvenserne for Højrup by. Belastningen på vejnettet vil give alvorlige konsekvenser for: <ul style="list-style-type: none">• sammenholdet i byen forringes• det vil blive svært at passere vejen i byen• børnene kan ikke gå alene på legepladsen• øget støjforhold og trafik vil påvirke bosætningen i byen. Vi vil ligeledes foreslå at udvindingsperioden gøre så kort som mulig og fastsættes med en given periode, hvor der kan udvindes, for at borgerne generes i kortest mulig periode.
-----	--

Regionens kommentar i forhold til øvrigt

Indvindingsperioden

Gravetilladelser meddeles jf. råstofloven normalt for 10 år, såfremt ressourcen ikke er udnyttet efter de 10 år, kan der ansøges på ny, og myndighederne har muligheden for at meddele en ny tilladelse på nye vilkår eller i meget sjældne tilfælde meddele afslag. Hvis der bliver ansøgt om forlængelse af gravetilladelsen vil regionen behandle en sådan ansøgning på baggrund af de afvejninger, der er beskrevet i råstoflovens § 3.

Ledningsejere

Region Syddanmark har foretaget en forespørgsel i LER.dk. Dette afstedkom ingen tilkendegivelser fra ledningsejere.

Besigtigelse

Arealet er besigtiget den 22. maj 2017. Til stede var lodsejer, ansøger, Fåborg Midtfyn Kommune naturafdeling og grundvandsafdeling samt Region Syddanmark.

Arealet er en langstrakt rektangel beliggende mellem Hågerupvej mod øst og den nedlagte jernbane mod vest. Desuden ligger arealet mellem landsbyerne Hågerup mod syd og Højrup mod nord. Arealet fremstår som en bakke der skråner nedad mod nordøst. På tidspunktet for besigtigelsen var arealet dyrket med hvede. Vi gik turen af markvejen/stien som krydser arealet midt for på den korte led og havde således et godt udsyn fra toppen af bakken. Ansøger fortæller at der på den laveste del af arealet (nærmest Hågerupvej) er et lerlag som mistænkes at forløbe under hele bakken. Der vil i så fald kun være råstoffer over grundvandsspejl og råstofindvindingen vil resultere i fjernelse af en bakke. Projektarealet justeres så der holdes afstand til de tilstødende § 3 beskyttede arealer..

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde i samarbejde med Fåborg Midtfyn Kommune, lodsejer og ansøger i Hågerup Forsamlingshus mandag den 19. juni 2017 kl. 19:00. Der var et stort fremmøde og mange spørgsmål fra beboere i de to landsbyer Hågerup og Højrup. Referat fra borgermødet er vedlagt som bilag 5.

Partshøring

Region Syddanmark har partshørt udkastet til tilladelsen i medfør af Forvaltningslovens § 19, stk. 1. Formålet med høringen var, at regionen træffer den endelige afgørelse på et fuldt oplyst grundlag. Høringen forløb i perioden 1. november 2017 til den 29. november 2017.

Regionen har modtaget et partshøringssvar underskrevet af naboer til projektarealet, Mie Nielsen og Dennis Larsen, Hågerupvej 61 samt Elisabeth og Bent Hansen, Hågerupvej 65:

"Det undre os, at man fra regionens side ikke har informeret om den såkaldte "Plads" på Hågerupvej 63, hvorpå der skal opbevares skurvogn, læssemaskine, dieselolie tank og være parkering

Den private fællesvej som ejes af de 3 husstande, hvor af den ene er Lodsejer Peder Top, har fælles vejpligt og dermed pligt til selv at vedligeholde vejen.

Vi forventer og ønsker dermed ikke øget og tung trafik på vores fælles private vej, hvor vi lufter hunden, leger med børn og børnebørn. Den er en del af vores liv og den

måde, at vi kan være "frie" på uden at skulle være bange for at hunden eller børn bliver påkørt.

Vi forventer, at I tager vores indsigelse med i jeres overvejelser, i håbet om at vi ikke skal have råstofindvendingen endnu tættere på i vores hverdag.”

Regionens bemærkninger til partshøringssvaret:

Adgang med arbejdsmaskiner som f. eks gravemaskine, gummihjulslæsser og dumper såvel som lastbiltrafik til og fra projektarealet skal alene foregå via den tilladte overkørsel, jf. vilkår 23, kort i bilag 2 samt overkørselstilladelse bilag 8.

I medfør af Råstoflovens § 10a, er Fåborg Midtfyn Kommune hørt i perioden 1. november 2017 til den 29. november 2017, vedr. fastsættelse af efterbehandlingsvilkår.

Regionen har ikke modtaget bemærkninger fra Fåborg Midtfyn Kommune.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter råstofloven og planloven (for så vidt angår retlige spørgsmål) kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er adressaten for afgørelsen, en offentlig myndighed, enhver der i øvrigt har en væsentlig individuel interesse i afgørelsen, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og organisationer, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Hvis I ønsker at klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal der klages via Klageportalen, som I finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til Regionen, da vi har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr. for behandling af en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 10. januar 2018 kl. 23.59. Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

Venlig hilsen

Gitte Gro

Geolog

Regional Udvikling, Miljø og Råstoffer

Den endelige tilladelse sendes til parter og desuden til:

SKAT, myndighed@skat.dk

Kulturarvsstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Naturstyrelsen nst@nst.dk

Naturstyrelsen Fyn, fyn@nst.dk

Dansk Botanisk Forening, dbotf@mail.tele.dk

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, LarsChristiansen 9407@interflora.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Fyn dnodense-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Fyn, doffyn@doffyn.dk

Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådet Kreds Sydfyn per-b@mail.tele.dk

Bilag

1. Oversigtskort

2. Grave og efterbehandlingsplan

3. Notat vedr. markvej

4. VVM Screening med grundvandsredegørelse

5. Referat fra borgermøde den 19. juni 2017

6. Bemærkninger til ansøgning (Stjernehøring) Fåborg Midtfyn Kommune

7. Vandindvindingstilladelse

8. Overkørselstilladelse

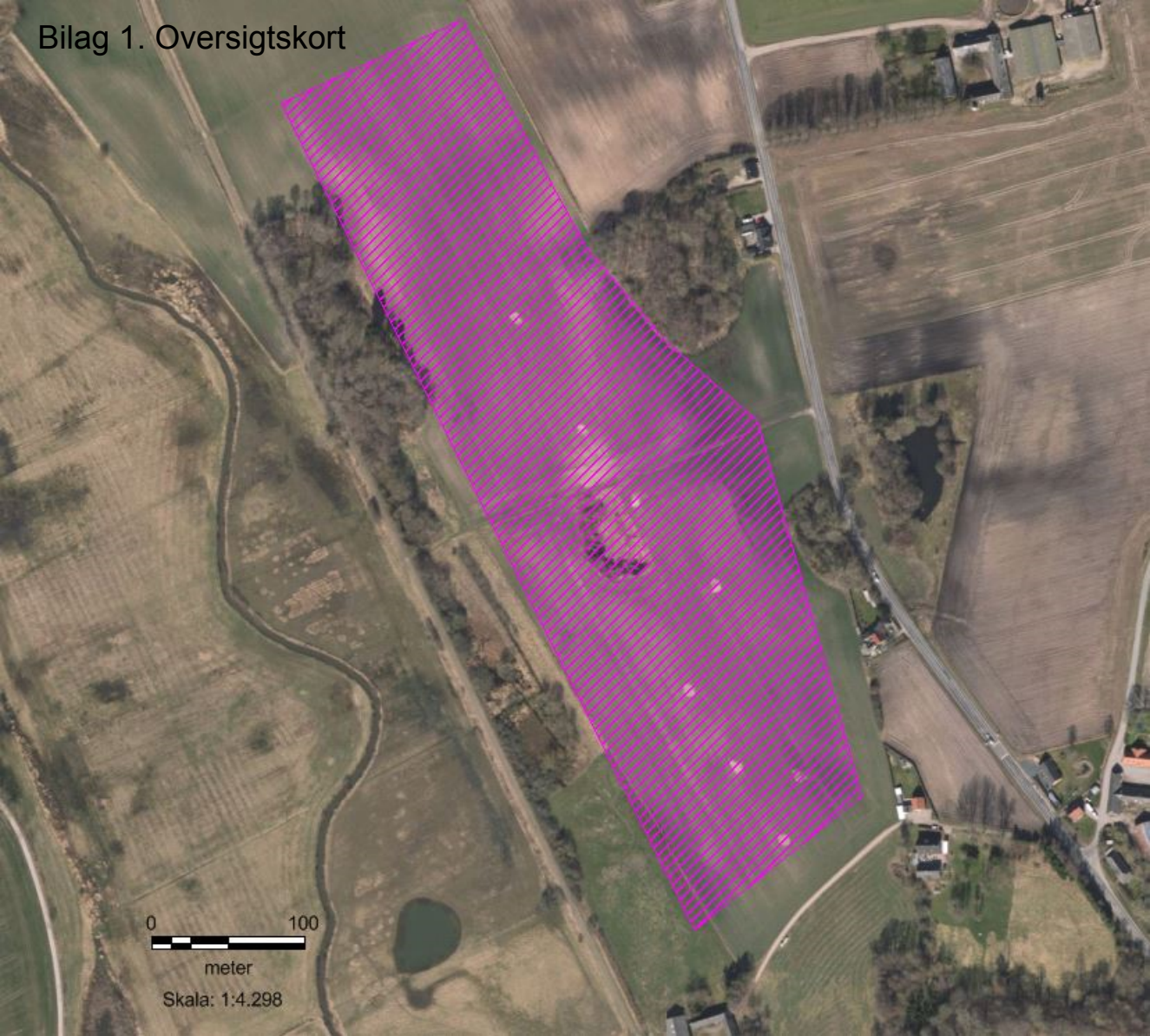
8a Grusgravsadgange

8b. Udgravning ved offentlig vej

9. Notat vedr. stioplægning

10. Bemærkninger Odense Bys Museer 2012

Bilag 1. Oversigtskort

0 100

meter

Skala: 1:4.298

Bilag 2. Grave- og efterbehandlingsplan

Region Syddanmark
Att.: Gitte Gro
Gitte.gro@rsyd.dk

Billund 24/10 2017

Vedr. Gravetilladelse til Hågerupvej 63, 5600 Faaborg.

Graveplan etape 1:

Vi starter med at tage mulden af som plasers mod øst ud mod Hågerup landevej, højden aftales nærmere med de naboer som volden vil komme til at grænse op til, dog vil den min. blive 1 meter høj som en sikkerhed for at afmærke hvor der drives grusgrav. Den største mængde muld vil blive fordelt i en vold, for enden i den sydlige del.

Graveretningen for indvinding af grus bliver fra nord mod syd hvor der løbende vil blive gravet under vand.

Graveplan etape 2:

Vi starter med at tage mulden af som plasers mod øst ud mod Hågerup landevej, først på højrehånd når man kører ind i grusgraven. Den største mængde muld vil blive fordelt i en vold, for enden i den nordlige del, samt lidt i den nordvestlige del.

Graveretningen for indvinding af grus bliver fra syd mod nord hvor der løbende vil blive gravet under vand.

Tilkørsel

Der bliver ind og udkørsel via den eksisterende vej som er der i dag mellem etape 1 og 2. Udkørsel udføres i henhold til bilag 8.

Daglige drift:

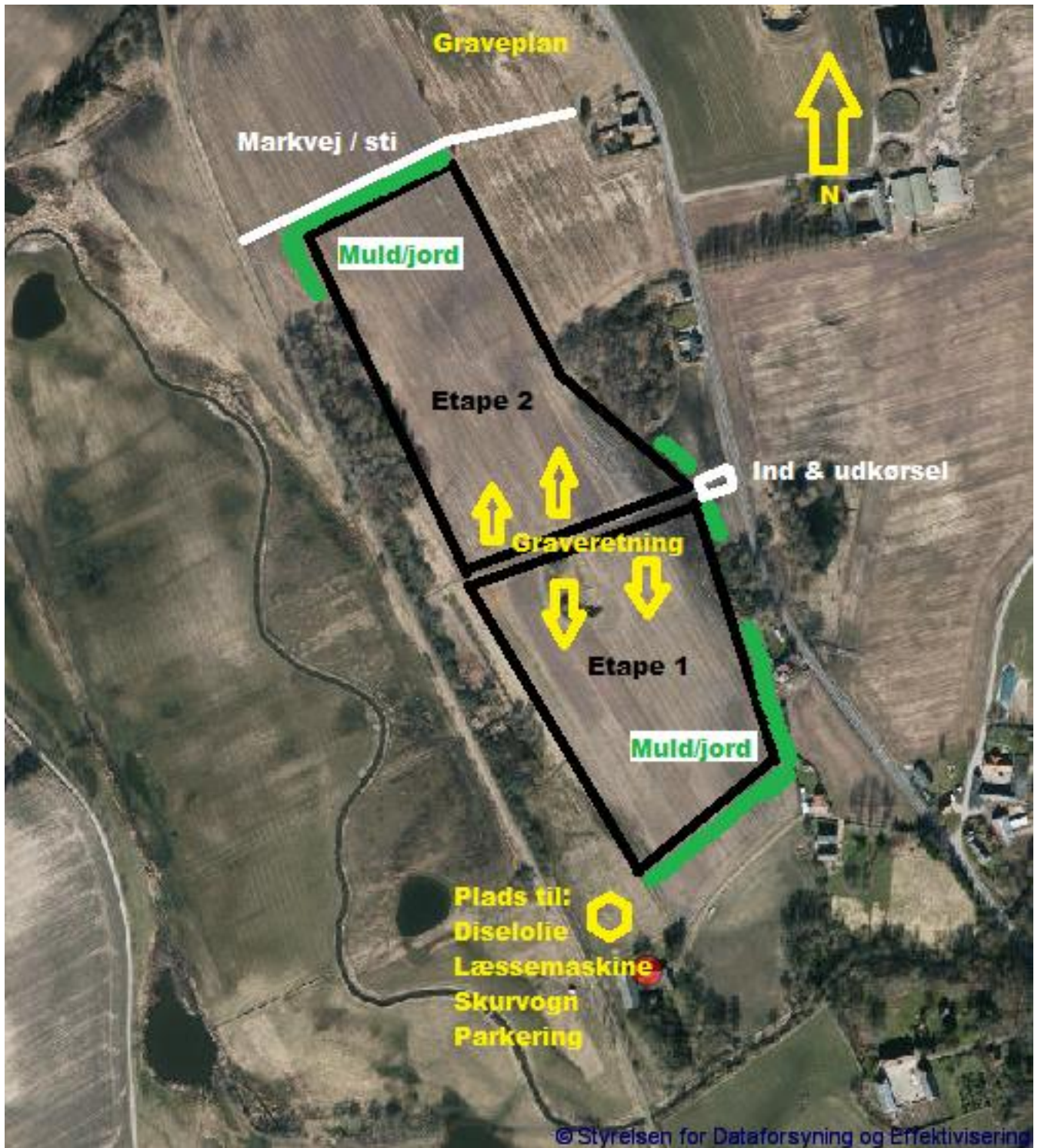
Den daglige drift ved råstofindvinding vil blive en læssemaskine og en sortermaskine. Når der skal graves under vand vil der også være en wiremaskine/gravemaskine. Der vil i perioder blive knust sten. Der vil være ekstra maskiner når der tages muld og overjord af i korterperiode så som Dozer, dumper og gravemaskine.

Plads:

Der vil blive etableret en midlertidig plads ved ejendommen Hågerupvej 63. På denne plads vil der stå en skurvogn, en container med indbygget tank, samt en læssemaskine. Denne løsning er valgt for at mindske hævværk på vort udstyr.

Gammelsti der går over arealet mellem etape 1 og 2:

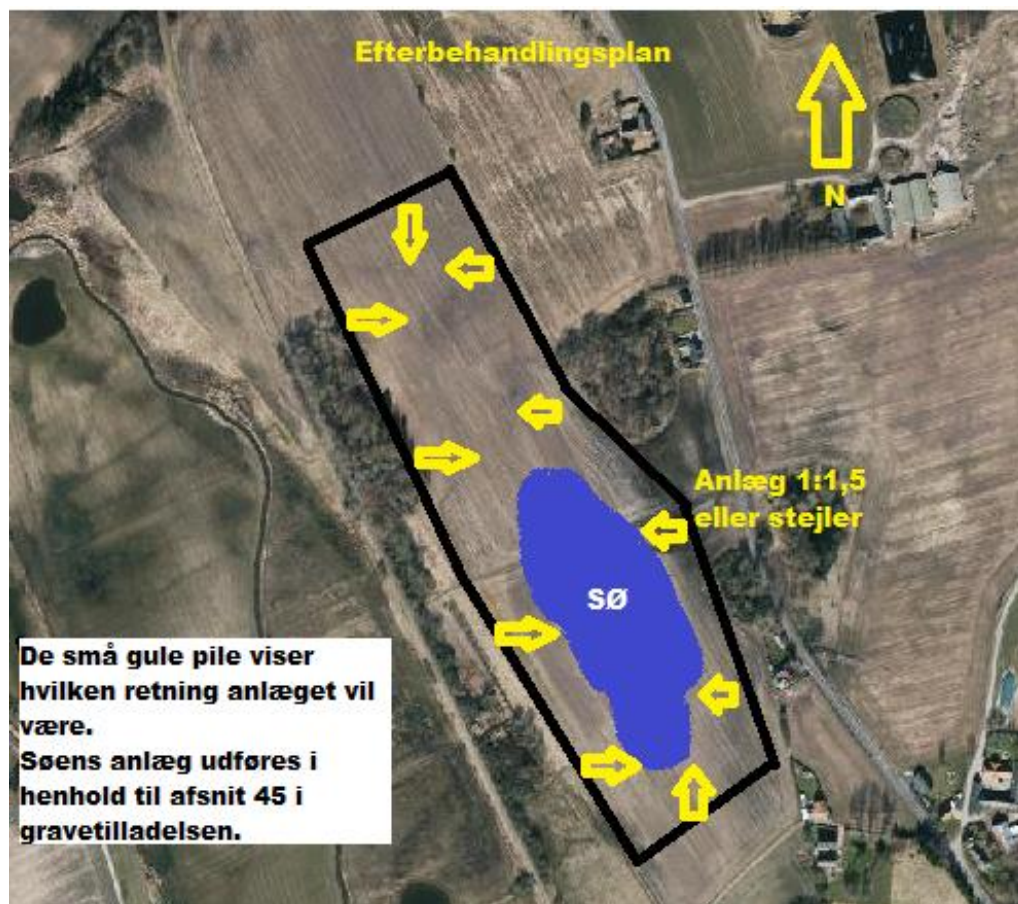
Stien nedlægges midlertidig og genetableres senest i forbindelse med efterbehandling. Der henvises til den nordlige del af etape 2 uden for graveområdet, hvor den etablerede markvej kendt som Den gamle Møllevej vil blive gjort permanent i graveperioden, jf. bilag 3.

Efterbehandlingsplan:

Hvis der ikke graves under vand vil skråninger blive lavet 1:1,5 eller stejlere hvis mulig området til brug som agerjord bliver så stort som muligt.

Ved gravning under vand vil efterbehandling blive udført efter princippet i henhold til efterbehandlingsplanen, jf. vilkår 45.

Søen som er indtegnet på kortet er et udkast, placeringen afhænger af om og hvor der er råstoffer under grundvandsspejl..

Med venlig hilsen

Flemming Mortensen

29867474

fm@eigiljensen.dk

EIGIL JENSEN A/S

Stilbjergvej 2A · 7190 Billund

VOGNUMANDSFIRMA

Telefon: 75 33 10 24 · Fax 75 33 86 33

Bilag 3. Notat om markvej fra 2011

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Brian Hedemann
Hågerupvej 75
5600 Faaborg

Peder Top
Spanget 7
Korinth
5600 Faaborg
e-mail: pt@lajo.dk

Plan og kultur

Nørregade 4, 5600 Faaborg

Tlf. 72 530 530
Fax 72 530 531
fmk@faaborgmidtfyn.dk
www.faaborgmidtfyn.dk

Vedr. markvej over matr. nr. 13 a og 13 c Hågerup By, Brahetrolleborg

Kommunen fik i foråret 2011 oplyst, at markvejen ved Hågerupvej 75 kaldet den gamle møllevej var pløjet op, så der ikke længere var adgang til at gå fra Hågerupvej og til banestien. Der var ikke oplysninger om det nærmere omfang.

Markvejen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 26a som gennemgående sti, hvorfor den ikke må nedlægges uden at kommunen forinden har fået meddelelse om det fra ejerne. Kommunen har som myndighed på området vurderet sagen.

Strækningen er gennemgået i marken sammen med jer ejere henholdsvis den 7. oktober (vedr. 13c) og den 17. oktober 2011 (vedr. 13a). Se kortskitse nederst.

Det kunne konstateres, at markvejen er retableret som kørespor på hele strækningen med adgang til at færdes på hele strækningen. Der er derfor ikke noget ulovligt forhold efter naturbeskyttelseslovens § 26a.

Baggrund

Begge lodsejere er indstillet på at markvejen fortsat skal eksistere. Markvejen vil blive pløjet op i forbindelse med markarbejde og umiddelbart herefter (inden for en uges tid) etableret igen ved, at der laves kørespor.

Dette har ud fra det oplyste og luftfoto være praksis på 13 c i det mindste de sidste 15 år og kan derfor fortsættes. På 13 a har der indtil 2010 været en permanent markvej. Den blev pløjet op efteråret 2010 men er i efteråret 2011 retableret som kørespor.

Da der allerede er praksis for at gennempløje markvejen på 13 c vurderer kommunen, at det ikke ændrer på adgangsforholdene at der laves samme praksis på 13 a.

Med venlig hilsen

Karin Skovhus
Biolog

10-11-2011

Sagsid. 01.05.15-K08-4-11

Kontakt

Karin Skovhus
Dir. tlf. 7253 2016
mail:
kskov@faaborgmidtfyn.dk

Åbningstid

Mandag-Torsdag 10:00-17:00
Tirsdag-Onsdag 10:00-14:00
Fredag 10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag 8:00-15:30
Torsdag 8:00-17:30
Fredag 8:00-12:30

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

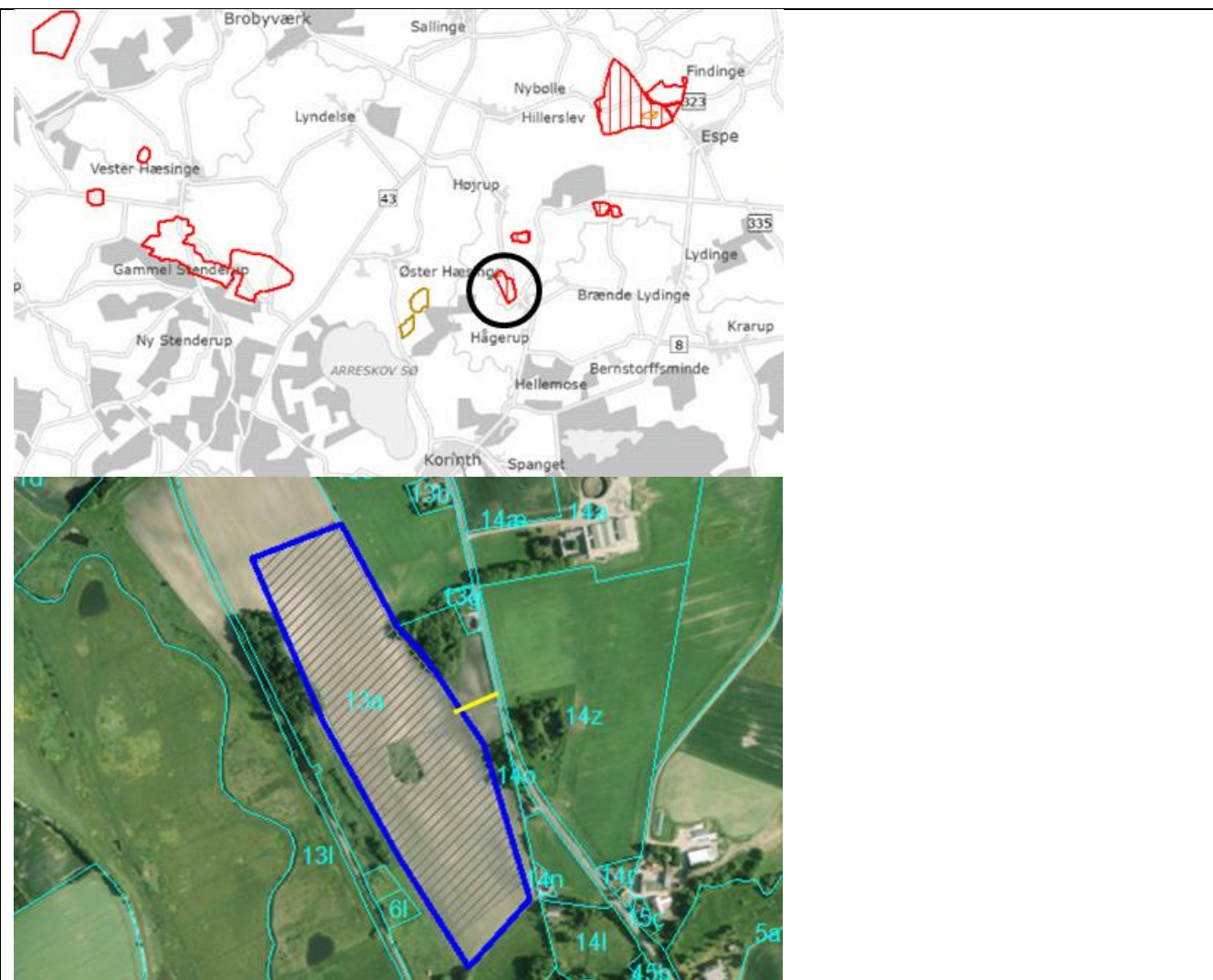
Bilag 4. VVM-screeningsskema

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 425 af 18. maj 2016

Projektets karakteristika

VVM myndighed	Region Syddanmark
Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Entreprenør og vognmand Eigil Jensen A/S søger om tilladelse til at indvinde op til 200.000 m³ råstoffer om året</p> <p>Indvindingen forventes foretaget med gummiged og gravemaskine ned til bunden af forekomsten.</p> <p>Råstofferne forventes at kunne anvendes som bundsikringsmaterialer, stabilt grus og uspecificerede vejmaterialer.</p> <p>Det ansøgte areal er udlagt til graveområde i region Syddanmarks Råstofplan 2008.</p> <p>Der har tidligere været meddelt tilladelse til at indvinde råstoffer på arealet. Tilladelsen blev ikke taget i brug indenfor 3 år og bortfaldt derfor.</p>
Bygherre	Entreprenør og vognmand Eigil Jensen A/S, Stilbjergvej 2a, 7100 Billund
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Kim Jensen, kj@eigiljensen.dk , 75331024
Projektets placering og arealbehov i ha	Ca. 9,5 ha af matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg, beliggende i Fåborg Midtfyns Kommune.

<p>Oversigtskort i scala 1:25000 og 1:2500</p>	
<p>Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Der er ikke behov for råstoffer i anlægs- eller driftsfasen.</p>
<p>Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>Adgangsveje og oplag vandes i tørre perioder i driftsfasen med vandvogn. Der kan anvendes vand fra råstofsø, hvis en sådan etableres. Alternativt må indvinder skaffe vand andet sted fra.</p>

Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der kan blive tale om ganske små mængder af smørelolie og anden vedligehold af stationært maskinel. De kørende maskiner skal serviceres og tankes udenfor graveområdet, dvs. på areal hvor der ikke er afrømmet muld.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Ingen			
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	X			Arealet ejes af Peder Top, Stilledalsvej 3, 5600 Fåborg
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)			X	Projektet er beliggende i landzone og arealet samt naboarealer dyrkes som konventionelt landbrug. Der er ikke andre grusgrave indenfor en radius på 4 km.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			X	Hvis ansøger får brug for vand fra boring eller gravesø i forbindelse med forarbejdning af indvundne materialer skal der søges om tilladelse hos Fåborg Midtbyn Kommune
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			X	Bortskaffelse af eventuelt affald skal ske ifølge Fåborg Midtbyn Kommunes regler
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			X	Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. nr. 5/1984. Der er ikke oplyst kildestyrker i ansøgningen på de enkelte maskiner. Støjvolde etableres efter aftale med naboejendomme. Såfremt det viser sig, at grænseværdier for støj ikke kan overholdes kan bygherren efterfølgende pålægges at foretage støjreducerende tiltag af myndigheden, herunder f.eks. krav om etablering af støjvolde og skærme omkring støjende materiel. Det kan også komme på tale at reducere åbningstiden. Det vurderes dog med stor sandsynlighed at støjkrav vil kunne overholdes.
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			X	Kørsel med tunge maskiner samt anvendelse af sortere vil lokalt give vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning da køretøjer i grusgraven kører på "blødt" underlag. Overkørsel til offentlig vej og kørsel udenfor graveområdet administreres af Fåborg Midtbyn Kommune. Det vurderes at anlægget ikke vil give anledning til vibrationsgener. Der stilles vilkår om graveafstand på minimum 25 m til grundmurede bygninger.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			X	Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvemission, der kan have stor midlertidig indflydelse på den lokale luftkvalitet. Graden af støvemission vil variere fra dag til dag og være afhængig af aktivitetsniveauet, de specifikke aktiviteter, jordtypen samt de meteorologiske forhold (nedbør, vindretning og -hastighed). Specielt vil der i perioder med tørt vejr og megen vind være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener. Afværgeforanstaltninger der kan reducere støvgener, vil være en del af råstofforladelsen, f.eks. i form af vanding af materialelagre samt interne og eksterne køreveje, hvorfor støv ikke er vurderet at være en væsentlig miljøgener.

				Adgangsvejen skal holdes i god stand.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			X	Der vil ikke være afledte lugtgener
Vil anlægget give anledning til lysgener?			X	Anlægget vil ikke give anledning til lysgener.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			X	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Indvinder skal sikre at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			X	Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes indenfor de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			X	<p>Arealet ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Udenfor indvindingsopland til vandværker og nærmeste private drikkevandsboring er beliggende mere end 500 væk. Grundvandsspejl er pejlet til omkring 5,5 m under terræn i kote 35 (DGU nr. 154.264 ca. 500 m nordøst for ansøgt areal)</p> <p>Strømningsretning vurderes til at være mod nord vest.</p> <p>Erfaringsmæssigt udgør råstofindvinding kun en begrænset risiko for forurening af grundvandet. Der vil i forbindelse med tilladelsen blive fastsat vilkår mht. håndtering af drivmidler og maskiner. Desuden er der forbud mod enhver tilførsel af jord (§ 52) i råstofgrave, for at forebygge at påvirke grundvandsressourcen.</p>

Projektets placering

Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			X	<p>Arealet er i dag konventionelt dyrket landbrugsjord. Jorden vil ikke kunne dyrkes i perioden hvor der indvindes råstoffer. Arealet ønskes efterbehandlet til landbrugsareal. Hvis der graves under grundvandsspejl, vil der blive efterladt en sø på en del af arealet med krav om dyrkningsfri bræmme.</p> <p>Den eksisterende markvej, der gennemskærer arealet øst-vest er optaget i matrikelkortet. Den giver offentligheden adgang fra Hågerupvej til naturområdet i den vestlige del af matriklen uden for graveområdet. Markvejen skal forlægges under gravearbejdet og skal retableres efter endt gravning for at sikre</p>

				offentligheden tilsvarende adgang som i dag.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Der er ingen vedtaget lokalplan for området.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Området er udlagt til regionalt graveområde i Råstofplan 2012 og videreført til Råstofplan 2016, hvorfor det ikke burde give anledning til ændringer i Fåborg Midtbyn Kommunes kommuneplan.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	Området er beliggende i landzone og ikke omfattet af en gældende lokalplan.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			X	Råstofindvinding er en irreversibel proces og råstoffer kan naturligvis kun indvindes en gang. Efter endt indvinding efterbehandles arealet og vil på sigt blive taget ud af den regionale graveplan.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			X	<p>Arealerne ønskes efterbehandlet til landbrug. Det vurderes, at råstofindvinding over grundvandsspejlet ikke vil have en hydraulisk påvirkning af eller på grundvandet på arealet. Dette er gældende både under og efter endt råstofindvinding. Der er søgt om 10.000 m³ råstoffer under grundvandsspejl. Sænkningen af vandsspejlet 100 m fra søen vil under de givne omstændigheder være mindre end 3 cm.</p> <p>Følgende konservative forudsætninger er lagt til grund for beregningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arealet anses som en Weichel moræneflade, • tykkelsen af vandmættet magasin er 10 m, • effektiv porøsitet er 0,25 • den hydrauliske ledningsevne er 5×10^{-4} m/s. • der indvindes 10.000 m³ råstoffer jævnt fordelt over et år <p>Det er regionens vurdering at råstofindvinding af de ansøgte 10.000 m³ råstoffer årligt vil have en ubetydelig påvirkning af grundvandsstanden og dermed ikke vil udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand.</p> <p>Kilde: Teknisk notat udarbejdet af Grontmij A/S den 30. august 2011</p>
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			X	<p>Der er ingen § 3 beskyttede vådområder eller natur på det ansøgte areal. Langs den sydvestlige kant af det ansøgte areal ligger 0,5 ha § 3 beskyttet eng. Hågerup å løber syd og vest for det ansøgte projekt.</p> <p>For at imødegå en mulig påvirkning af sårbare vådområder vil regionen stille vilkår om</p> <ul style="list-style-type: none"> • afstandskrav til den beskyttede eng hvis der skal indvindes råstoffer under grundvandsspejl. • gravegrænsen mod syd reguleres så den følger å beskyttelseslinjen. • muldfri zone om en eventuel sø med henblik på at hindre næringsstofførsel.

Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			X	Projektet ligger ikke indenfor kystnærhedszonen.
Forudsætter projektet rydning af skov?			X	Projektet forudsætter ikke rydning af skov.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Der er ingen kendte planer i forhold til reservater eller naturparker. Efter endt indvinding og reetablering vil projektet ikke udgøre en hindring for etableringen af reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			X	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			X	Arealet er ikke registreret med beskyttede naturtyper.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			X	<p>Det ansøgte areal ligger ca. 100 m fra Hågerup å som er udpeget som Habitatområde H98 "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å".</p> <p>Det er usikkert om det bliver aktuelt at grave råstoffer under grundvandsspejl. Der er søgt om 10.000 m³ årligt.</p> <p>Når en råstofsø etableres og under den fortsatte gravning vil vandbalancen omkring søen ændre sig. Det vil have en omgående effekt på grundvandsspejlet, når materiale fjernes fra råstofsøen. For hver kubikmeter råstof som fjernes vil der blive plads til 0,75 m³ vand ved en effektiv porøsitet på 25 %. Der vil være størst påvirkning under etablering af søen. Når søen er etableret vil magasin effekten i søen dæmpe effekten af fjernelse af materiale.</p> <p>Under gravning i søen vil der være en tilstrømning af vand fra grundvandsmagasinet til graven langs alle sider. Det vil indebære en lokal sænkning af søens vandspejl og det omkringliggende grundvandsmagasin under gravningen. Ved pauser i råstofgravningen vil vandstanden i gravesøen helt eller delvist reetableres. Sænkningen 100 m fra søen vil under de givne omstændigheder være mindre end 3 cm under konservative omstændigheder.</p> <p>Følgende forudsætninger er lagt til grund for beregningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arealet anses som en Weichel moræneflade, • tykkelsen af vandmættet magasin er 10 m, • effektiv porøsitet er 0,25 • den hydrauliske ledningsevne er 5×10^{-4} m/s. • der indvindes 10.000 m³ råstoffer jævnt fordelt over et år <p>Det vurderes at råstofindvinding af 10.000 m³ råstoffer årligt vil have en ubetydelig påvirkning af det internationalt beskyttede område.</p>
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			X	Arealet er i dag dyrket landbrug og der er ingen kendskab til registreringer af bilag IV arter på arealet..

Forventes området at rumme danske rødlistearter?			X	Der er ingen registrerede rødlistearter på det ansøgte areal.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			X	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			X	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			X	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			X	
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			X	
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			X	På den del af arealet, hvor der ikke tidligere har været indvundet råstoffer, er der risiko for at støde på fortidsminder under arbejdet. Det påhviler ansøger at kontakte Øhavsmuseet for yderligere undersøgelse.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			X	Området består af et blødt bakket areal, med mange "grønne pletter" i form af plantager, lunde og vandhuller. Arealet består af en nordøstvendt forholdsvis flad bakke (NNV – SSØ). Det vurderes ikke at fjernelse af bakken vil påvirke landskabstrækkene væsentlig.
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			X	

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Den aktuelle miljøpåvirkning fra selve råstofindvindingen vil være meget lokal, og der forventes kun en begrænset påvirkning udenfor indvindingsområdet.
---	--

Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Anlægget placeres i et landbrugsområde mellem landsbyerne Hågerup og Højrup, beliggende hhv. 350 m syd for og 300 m nord for projektarealet. Der er ingen ejendomme beliggende direkte op til projektarealet. Det vil primært være trafikken til og fra råstofområdet, som vil kunne skabe en form for gene idet der ikke er andre muligheder end at lede trafikken gennem de to landsbyer.			
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			X	Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår for indvinding af råstoffer i tilladelsen der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som f. eks forurening.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			X	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet. Det er sandsynligt at der vil være en påvirkning af landsbyens beboere på grund af øget trafik. Trafikken på offentlige veje kan ikke reguleres via råstoff tilladelsen.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			X	Se ovenfor.
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			X	Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en påvirkning over kommunegrænsen, grundet afstanden.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			X	
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			X	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives. Derudover er påvirkningerne til at håndtere ved indpasning af afværgeforanstaltninger i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstofindvinding, heri fastsættes der vilkår til støj og støv mm.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			X	Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer og transport vil ske med stor sandsynlighed.
Er påvirkningen af miljøet varig?			X	Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel, hvorimod påvirkningen mht. trafik, støj, støv, påvirkning af grundvand fra råstofindvindingen mv. ikke vil være varig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?			X	Transporten med råstoffer vil være i den periode hvor der foretages råstofindvinding på arealet. Påvirkningen er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden.
Er påvirkningen af miljøet reversibel?			X	Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, idet der muligvis ikke sker en genskabelse af det oprindelige landskab.
Er der andre kumulative forhold?			X	Der er ikke flere råstofgrave eller andre kendte projekter der kan ses i kumulation med det ansøgte projekt.

Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			Det er formålet med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i udlagte graveområder. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet. Men det er muligt at stille relevante vilkår for efterbehandlingen, således at landskabet efterfølgende kan bruges til det ønskede formål.
--	---	--	--	---

Konklusion

	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	<p>Råstofindvindingen etableres på 9,5 ha i landzone. Indvindingen vil ikke medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder, beskyttet flora eller fauna, kulturelle eller landskabelige forhold.</p> <p>De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en reetablering af arealet til landbrugsareal eventuelt med en sø på en del af arealet. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p> <p>Der vil være støj fra råstofindvindingen i dagtimerne. Støjpåvirkningen vurderes at kunne overholde de vejledende støjgrænser for de nærmeste boliger i åbent land, og vil i øvrigt blive reguleret gennem indvindingstilladelsen.</p> <p>Transporten med råstoffer fra arealet vil sandsynligvis påvirke beboere langs Hågerupvej.</p> <p>Påvirkningerne forventes ikke enkeltvist i forhold til nærværende ansøgning at være væsentlige.</p> <p>Det er regionens vurdering, at resultatet af screeningen af det ansøgte projekt ikke giver anledning til at antage at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, da projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer, antages at få nogen væsentlig påvirkning af miljøet.</p>

Dato: den 19. juli 2017 Sagsbehandler: Gitte Gro

Område:	Regional Udvikling	Kontaktperson: Gitte Gro
Afdeling:	Miljø og Råstoffer	E-mail: gitte.gro@rsyd.dk
Journal nr.:	15/32638	Telefon: 2920 1940
Dato:	3. juli 2017	

Referat af spørgetiden ved borgermødet den 19. juni 2017 i Hågerup Forsamlingshus.

Emnet for mødet: ansøgning om råstofgravning på matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg

Øget trafikbelastning

Hvis der skal graves 200.000 m³ sand og grus ud om året, vil det øge trafikken med ca. 100 kørsler om dagen. Der er lavet 3 trafiktællinger på Højrupvej i sensommer/efterår 2010 og maj 2014. Der var årsdøgntrafikken for lastbiler i gennemsnit 118 biler. Tallene er ikke korrigeret for, at der ikke længere kører så mange busser. Der er aldrig målt på tryk eller vægt, når en lastbil kører igennem Hågerup/Højrup, kun antal.

Regionen er myndighed inden for grusgravsområdet, mens Faaborg-Midtfyn Kommune er myndighed på vejområdet uden for grusgravsområdet. Inden tilladelsen gives, vurderer Regionen, om der er behov for anden skiltning, asfaltering mv. inden for graveområdet, så generne minimeres mest muligt.

Kommunen har som opgave at sørge for at kommunens veje er egnede til den trafik, der er på dem. Faaborg-Midtfyn Kommune har vurderet, at Hågerupvej/Højrupvej er egnede til lastbiltrafik, med den udformning, de har i dag. Og det er rigtigt, vejene skal også kunne rumme gående og cyklende.

Faaborg-Midtfyn Kommune er myndighed på området for trafiksikkerhed.

Det er transportøren af grus og sand, der er erstatningspligtig hvis transporten forårsager skader på f.eks. huse, veje mv. Det er dog ejeren af huset, der skal løfte bevisbyrden. Kommunen er ikke pligtig til at tegne en forsikring, der dækker skader på private huse.

Borgerinddragelse

Regionen har fulgt gældende lovgivning (Forvaltningsloven) i forhold til, hvem der er høringsparter i denne sag. Regionen inviterer til borgermøde hvis der på forhånd er en forventning om problematikker i forbindelse med grusgravning. Regionen har valgt at behandle alle indkomne bemærkninger i sagsbehandlingen af ansøgningen.

På mødet oprettedes en mailliste. Referatet fra mødet sendes til alle på listen.

Støj & støv

Kim Jensen fortalte, at de entreprenørmaskiner, der i dag sælges i Danmark, alle kan overholde gældende støjgrænser. Og eftersom maskinparken hos Eigil Jensen er ny, dvs. 1-2 år gammel, så vil der ikke blive problemer med støj. Hvis en beboer alligevel oplever støj, opfordrer Regionen til, at man henvender sig til Kim Jensen for at få løst problemet. Hvis dette ikke er nok, så kontakter man Regionen. Der kan højst 1 gang om året forlanges en støjmåling af indvinderen, hvis man ikke mener, at støjgrænsen er overholdt.

Inden gravearbejdet starter, så bliver mulden rømmet af området. Den bliver lagt op i stakke/miler omkring grusgraven, så den skærmer for støjen og indsynet til pladsen. Der bliver kun rømmet muld af, i det omfang det er nødvendigt.

Der vil blive stillet krav om at der vandes i grusgraven, så støvgener begrænses.

Det ansøgte projekt

Regionen har vurderet, at området er egnet til at grave grus og sand. Det betyder, at området er udlagt i Råstofplanen. Og når et område er udlagt i Råstofplanen, så er der givet grønt lys til at man søger om lov til at grave.

Man kan ikke sige, at dette område er mere interessant end andre udlagte graveområder i Region Syddanmark. Men her i Hågerup er der lavet aftale mellem lodsejer og entreprenør.

Der gives tilladelse til at grave i 10 år, fordi det er det der står i lovgivningen. Hvis der søges om 10 år, så gives der også tilladelse til 10 år. Der skal være stærke, saglige og faglige argumenter for at gøre noget andet. Alle ansøgere skal behandles ens.

Hvis der gives tilladelse til at grave 200.000 m³ i 10 år, kan en entreprenør lovligt grave 2.000.000 m³, hvis forekomsten er så stor.

Når man har en tilladelse må man grave ned til forekomstens bund. Det betyder, at man lovligt kan grave under grundvandsspejlet, hvis det står i tilladelsen. Her i området er det usikkert om forekomsten ligger under grundvandsspejlet. Det vurderes, at der maksimalt kan blive tale om 3-4 m under grundvandsspejlet her i Hågerup.

Hvis der graves under grundvandsspejlet, vil der blive efterladt et område med sø på terrænet. Der blev spurgt til, om der vil blive offentlig adgang til en eventuel sø efter endt gravning.

Hvis ikke der graves under grundvandsspejlet, vil mulden blive lagt tilbage efter endt gravning og området vil igen blive til landbrugsjord. Der vil ikke blive fyldt på området, så terrænet vil ligge lavere efter gravningen end før.

Ansøgningen gælder kun matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg. Hvis man ønsker at grave andre steder, så skal der ansøges på ny.

Det er rigtigt, at grusgraven midlertidigt lukker for vejadgang til naturstien. Der snakkes både om at lave en midlertidig adgang til naturstien nord for graveområdet eller syd for graveområdet. Hvis stien midlertidigt lægges syd for graveområdet, vil adgangen komme forholdsvis tæt på andre beboere i området, hvilket kan være generende for dem.

Erfaringsmæssigt skræmmer råstofgravning ikke fugle, padder og pattedyr. Tværtimod skabes ofte biotoper for padder, firben, digesvaler og andre. Graveområdet forventes ikke at påvirke naturområdet vest for negativt.

Graveafstande, til naboarealer, private og offentlige veje samt naboejendomme vil sandsynligvis blive standardvilkår, med mindre der er vægtige grunde til at de skal afvige herfra. Det vil sige 3 m fra skel til veje, 25 m fra grundmurede ejendomme. Hældningsanlæg skal være 1:2 til offentlige veje og 1:1,5 til private veje. Hvis der graves stejlere skal der holdes større afstande, typisk 1 x gravedybde. Kim Jensen fortalte at der på det laveste område på det ansøgte areal er ler som ikke er interessant at indvinde, derfor vil afstanden til vejen måske blive noget større end 3 m

I forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningen vil entreprenøren blive bedt om at fremsende en graveplan. Denne plan forholder Regionen sig til og den kommer til at være bilag til selve tilladelsen. Det betyder, at beboere/naboer kan komme med bemærkninger til graveplanen. Regionen kan kun

stille direkte krav om f. eks hvor entreprenøren begynder at grave på matriklen og graveretning hvis der er saglige argumenter herfor.

Alle er velkomne til at komme og købe sand og grus i grusgraven. Den er ikke forbeholdt Eigil Jensens egne projekter/leverancer.

Sagsbehandling af en tilladelse - Regionen

Når Regionen modtager en ansøgning om råstofgravning, udpeges høringsparter i forhold til Forvaltningsloven § 19. Parter er alle der kan siges at have en individuel og direkte interesse i sagen. Regionen fortalte at, som udgangspunkt er en samling huse ikke høringsberettigede, da der så ikke er tale om individuelle parter. Regionen fortalte, at de behandler alle indkomne bemærkninger, selvom de er afsendt af beboere, der i lovens forstand ikke er berørte parter.

Når ansøgningen er behandlet, kommer et udkast til tilladelse i partshøring. Der bliver en periode på 4 uger, hvor man kan komme med bemærkninger til udkastet. Det kan være bemærkninger til åbningstider (herunder lørdagsåbent), graveplan, indretning mv. Der kan indsendes bemærkninger til alt.

Når høringsperioden er overstået, tager Regionen stilling til de indkomne bemærkninger og justerer tilladelsen, hvis der er behov for det. Herefter sendes tilladelsen ud med en klagefrist på 4 uger. Hvis ikke der modtages en klage, kan tilladelsen udnyttes efter 4 uger.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør om man er klageberettiget. En klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet har opsættende virkning, med mindre indvinderen kan få nævnet til at vurdere, at den ikke skal være opsættende. Erfaringsmæssigt er behandlingstiden for en klage over en råstofsag ca. 1 år.

Indmeldinger, som Faaborg-Midtfyn Kommune bringer videre:

- Hellemosen – dækslerne i vejen ligger under niveau. Det giver meget støj ved alm. og tung trafik.
- Der blev stillet forslag om, at Regionens udpegede råstofområder, bliver omtalt i lokalplaner, så borgere ikke skal finde oplysninger flere steder.
- Hågerupvej 50 – der er store problemer med kloakken. Faaborg-Midtfyn Kommune tager det med videre til FFV Spildevand A/S.
- Forslag om at vej bump skiftes til chikaner, da en beboer mener de er mere effektive.
- Der var flere opfordringer til, at Faaborg-Midtfyn Kommune kommer ud og ser på forholdene sammen med lokalrådene og beboere.

Den videre proces

Alle, der ønsker at blive holdt orienteret, fik mulighed for at sætte deres mailadresse på en liste, vedhæftet. (Der har været lidt problemer med at læse hvad der var skrevet på listen)

Næste trin vil være partshøring af udkast til tilladelse.

Notat

Bemærkninger til råstofansøgning Brahetrolleborg

Sag:

Jens Aamand Kristensen

Plan og kultur

24-04-2017

Region Syddanmark har modtaget en ansøgning om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. nr. 13 a Hågerup By, Brahetrolleborg. Ansøgningen er indledningsvist sendt i høring hos Faaborg-Midtfyn Kommune.

Det fremgår af ansøgningen at der er et ønske om at indvinde op til 200.000 m³ årligt, heraf 10.000 m³ under grundvandsspejlet. Det fremgår samtidigt, at området ønskes efterbehandlet til jordbrugsformål samt til en sø.

Kommentarer til råstofansøgningen.

Natura 2000

Det ansøgte råstofområde ligger ca. 100 meter fra Hågerup Å som er udpeget som Habitatområde H98 "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å".

Råstofgravning under grundvandsspejlet vil modsvare en vandindvinding svarende til det materiale der fjernes under grundvandsspejlet. Da der er en del porevand i det opgravede materiale som løber tilbage til råstofsøen vil en råstofindvinding på 1 m³ modsvare en vandindvinding på mellem 0,6 og 0,8 m³. En råstofgravning under grundvandsspejlet på 10.000 m³ vil således svare til en vandindvinding på mellem 6000 – 8000 m³, som fjernes i oplandet til Hågerup Å.

Det kan derfor ikke udelukkes at en råstofindvinding vil påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde i negativ retning. Inden der meddeles tilladelse til råstofgravning skal der således foretages en Natura-2000 væsentlighedsvurdering af det påtænkte projekt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

I umiddelbar nærhed af råstofområdet ligger samtidig en række beskyttede naturområder i form af eng og overdrev.

En råstofgravning under grundvandsspejlet i umiddelbar nærhed af de beskyttede engområder vil medføre en udtørring af engområderne i den periode hvor der graves under grundvandsspejlet. Det fremgår af naturbeskyttelseslovens §3, at der ikke må ske ændringer i de beskyttede naturtyper uden en forudgående dispensation fra kommunen. Dette gælder også aktiviteter udenfor de beskyttede områder, som vurderes at have en direkte effekt på de beskyttede områder. De beskyttede naturområder som ligger i umiddelbar nærhed af råstofområdet, og som vil kunne blive påvirket af råstofgravningen, vurderes at være kulturrenge uden forekomst af sjældnere arter. En udtørring af engområderne som direkte

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

konsekvens af råstofgravningen vi således kræve en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Såfremt der er tale om naturområder med en begrænset naturværdi, er der præcedens for, på visse vilkår, at meddele dispensation til råstofindvinding. Som udgangspunkt vil der dog blive stillet krav om etablering af erstatningsnatur som vilkår for en dispensation. Færdig gravede råstofområder har generelt et stort potentiale for at kunne udvikle sig til værdifuld natur. Som kompensation for de skader der sker på de tilstødende beskyttede engområder, foreslås det derfor, at området efter endt gravning udlægges til naturformål i form af lysåbne naturområder.

Naturbeskyttelseslovens § 16

Det ansøgte graveområde ligger delvist indenfor åbeskyttelseslinjen til Hågerup Å. Råstofgravningen kræver derfor en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16.

Museumslovens § 29a

Langs den nordlige kant af det ønskede graveområde ligger et dige der er beskyttet efter museumslovens § 29a. Såfremt diget berøres vil det kræve en dispensation efter museumssloven.

Kommuneplan

En mindre del af området ligger indenfor et område som i kommuneplanen er udlagt som særligt biologisk interesseområde. Inden for de særlige biologiske interesseområder, kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang og kun såfremt beskyttelses- og naturforbedringsinteresser ikke herved tilsidesættes, herunder at spredningsmulighederne for det vilde plante- og dyreliv ikke forringes.

Peder-Bent Krogh Top
Stilledalsvej 3
5600 Faaborg

**By, Land og Kultur
Miljøafdelingen**

Mellemgade 15, 5600 Faaborg

Tlf. 72 53 21 40
Fax 72 530 531
teknik@fmk.dk
www.fmk.dk

Tilladelse til indvinding af vand fra gravesø og midlertidig grundvandssænkning, gældende indtil 31. december 2027

Den 04.12.2017
Sagsid. 01.09.00-P19-1-17

1. Faaborg-Midtfyn Kommune afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune giver tilladelse til indvinding af vand fra gravesø og midlertidig sænkning af grundvandet i forbindelse med råstofindvinding på matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg.

Kontakt

Trine Mehlsen
Dir. tlf. 7253 2214
trime@fmk.dk

Tilladelsen træder i kraft den 4. december 2017 og gælder indtil 31. december 2027.

Tilladelsen er givet med hjemmel i Vandforsyningsloven¹ §§ 20 og 26.

Faaborg-Midtfyn Kommune er orienteret om, at bruger af tilladelsen bliver entreprenør Eigil Jensen A/S.

Kommunen har vurderet, at det ikke kræver en udledningstilladelse, da der sker en recirkulering af vandet inden for graveområdet.

Vilkår for tilladelsen fremgår af afsnit 2.

2. Vilkår og bestemmelser efter Vandforsyningsloven

1. Formålet er at indvinde vand til vask af råstoffer og støvbekæmpelse, samt indvinding af råstoffer, der ligger under grundvandsspejlet
2. Der må maksimalt indvindes 100.000 m³ vand/år
3. Indvindingen må kun ske fra matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg
4. Der må på intet tidspunkt tilføres tilsætningsstoffer til gravesøen
5. Bortledning af vand fra grusgraven kræver særskilt tilladelse
6. I det vandspejlet blotlægges, er der større risiko for forurening af vandet. Derfor skal grusgraven indrettes, så risikoen for forurening af grundvandet minimeres
7. Råstofindvinder (Eigil Jensen A/S) skal ligeledes overholde vilkårene i denne tilladelse.

Åbningstid

Mandag-tirsdag	10:00-14:00
Onsdag	Lukket
Torsdag	10:00-17:00
Fredag	10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag	8:00-15:30
Torsdag	8:00-17:30
Fredag	8:00-12:30

¹ LBK nr. 125 af 26. januar 2017, Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

3. Bestemmelser

Vi gør opmærksom på følgende bestemmelser, der er fastsat i Vandforsyningsloven, Miljøbeskyttelsesloven og i bekendtgørelser til disse. Bestemmelserne kan ikke påklages.

1. Du er erstatningspligtig for skader, der sker ved forandring af grundvandsstanden, når du bruger anlægget (Vandforsyningslovens § 23). Ved uenighed afgør taksationsmyndigheden spørgsmålet om erstatning (LBK nr. 125 af 26/01/2017, Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., stk. 4).
2. Kommunen kan tilbagekalde tilladelsen uden erstatning, hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladelsen tilsidesættes (LBK nr. 125 af 26/01/2017, Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.).
3. Overtrædelse af tilladelsens vilkår fastsat efter Vandforsyningslovens kan straffes (LBK nr. 125 af 26/01/2017, Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.).
4. Kommunen fastsætter kravene til kontrol af vandkvaliteten (BEK nr. 802 af 01/06/2016, Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, § 8).

4. Klagevejledning

Peder-Bent Krogh Top, enhver med individuel væsentlig interesse i sagens udfald, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet Tænk kan klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet over kommunens afgørelse efter Vandforsyningslovens §75.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentlig bekendtgjort. Tilladelsen annonceres den 14. november på kommunens hjemmeside:
<http://www.fmk.dk/politik/hoeringer-og-offentliggoerelser/>

I klager via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen videresendes automatisk gennem Klageportalen til Faaborg-Midtfyn Kommune.

En klage er modtaget, når den er tilgængelig for Faaborg-Midtfyn Kommune i Klageportalen. Når I klager skal privatpersoner betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer betaler 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

En klage der kommer uden om Klageportalen skal Miljø- og Fødevareklagenævnet som udgangspunkt afvise, hvis der ikke er særlige grunde.

Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal I sende en begrundet ansøgning til Faaborg-Midtfyn Kommune, Mellemgade 15, 5600 Faaborg eller teknik@fmk.dk. Kommunen sender ansøgningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør om ansøgningen kan imødekommes.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden seks måneder efter at afgørelsen er meddelt (Vandforsyningsloven §81).

5. Lovhjemmel

Afgørelsen er truffet med hjemmel i følgende love og bekendtgørelser:

1. Vandforsyningsloven, LBK nr. 125 af 26/01/2017, Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.
2. Planloven, LBK nr. 1529 af 23/11/2015, Bekendtgørelse af lov om planlægning
3. BEK nr. 832 af 27/06/2016, Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning
4. BEK nr. 1147 af 24/10/2017, Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg
5. BEK nr. 926 af 27/06/2016, Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
6. Miljøbeskyttelsesloven LBK nr. 966 af 23/06/2017, Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse
7. BEK nr. 448 af 10/05/2017, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

6. Kommunens vurdering af sagen

7.1 Ansøgningen

Miljøafdelingen modtog en ansøgning om indvindingstilladelse og midlertidig grundvandssænkning den 10. oktober 2017.

Der er søgt gravetilladelse ved Region Syddanmark. Der er søgt om at indvinde op til 200.000 m³ råstoffer, hvoraf det er vurderet at op til 10.000 m³ ligger under grundvandsspejlet.

Vandet, der indvindes til grusvask og bekæmpelse af støv, bliver inden for graveområdet. Det vil sige, at vandet bliver i grusgraven og ledes ud på jorden/tilbage i gravesøen. Derved sker der en re-cirkulering.

6.2 Partshøring

Faaborg-Midtfyn Kommune har vurderet, at sænkningen af grundvandsspejlet som følge af råstofindvindingen er så lille, at den vil være uden betydning for de omkringboende. Derfor har Faaborg-Midtfyn Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en partshøring i sagen.

6.3 Kommunens bemærkninger

Vandforsyningsplan

Graveområdet hører ind under Midtfnys Vandforsynings forsyningsområde. Der er ingen ejendomme, der er forsynet med vand fra egen brønd/boring i nærheden af graveområdet.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Kommuneplan 2013-2025 (Planstatus)

Graveområdet ligger i landzone.

Område med (særlige) drikkevandsinteresser, sårbarhedskortlægning og indsatsplan

Graveområdet ligger i område med drikkevandsinteresser. Derfor har staten ikke kortlagt området med hensyn til sårbarhed og nitratfølsomhed. Området er ikke omfattet af en indsatsplan.

Grundvandsressourcen

I Vandområdeplanen er det vurderet, at grundvandet på Fyn har god kvantitativ tilstand. Grundvandet er vurderet til at have ringe kemisk tilstand i et større område, der omfatter Hågerup på grund af indholdet af arsen. Arsen er et naturligt forekommende stof i grundvandet. Det er uvist, hvor meget arsen, der er i grundvandet i området ved Hågerup.

Overordnet set strømmer grundvandet i området i vestlig retning mod Hågerup Å.

I Vandområdeplanen er der ved Hågerup en regional grundvandsforekomst; DK_1_3_157.

Forureningsarealer

Der er kortlagt en forureningslokalitet på vidensniveau 1 (V1-niveau) inden for en radius af 500 m. Det betyder, at der er risiko for en forurening, men arealet er endnu ikke undersøgt. Lokaliteten er listet i tabel 1.

Lokalitets ID	Matr. nr.	Afstand - retning	Muligt forurenende stoffer
431-00669	32f Hågerup By, Brahetrolleborg	400 m (SØ)	Autoværksted

Tabel 1. Tabel over lokaliteter, hvor der muligvis er forurennet

Påvirkning af vandløb, Natura 2000, beskyttede arter og beskyttet natur

Hågerup Å ligger vest for graveområdet. Åen har moderat på strækningen moderat økologisk tilstand og den kemiske tilstand er ukendt. Målsætningen for åen er god økologisk og kemisk tilstand. Hågerup Å er en del af habitatområde "Odense Å med Hågerup Å, Lindved Å og Sallinge Å".

Rundt om graveområdet er der enge, overdrev, mose og sø, som alle er beskyttet natur.

Andre beskyttelsesområder

Der er ingen fredninger eller beskyttelsesområder i graveområdet.

Udtalelser og partshøring

Udkast til indvindingstilladelse er den 31. oktober sendt i høring hos Peder-Bent Krogh Top og Eigil Jensen A/S. Der er ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

Samlet vurdering

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at den midlertidige grundvandssænkning ikke har væsentlig indvirkning på natur og miljø.

På denne baggrund og ud fra en afvejning af de hensyn, der skal varetages ved kommunens administration af vandforsyningsloven, vurderer kommunen, at der kan gives tilladelse til indvinding af vand og midlertidig grundvandssænkning på ovennævnte vilkår.

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Venlig hilsen
Trine Mehlsen
Ingeniør

Kopimodtagere:

Eigil Jensen A/S, Stilbjergvej 2A, 7190 Billund

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Naturfredningsforening, faaborg-midtfyn@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle

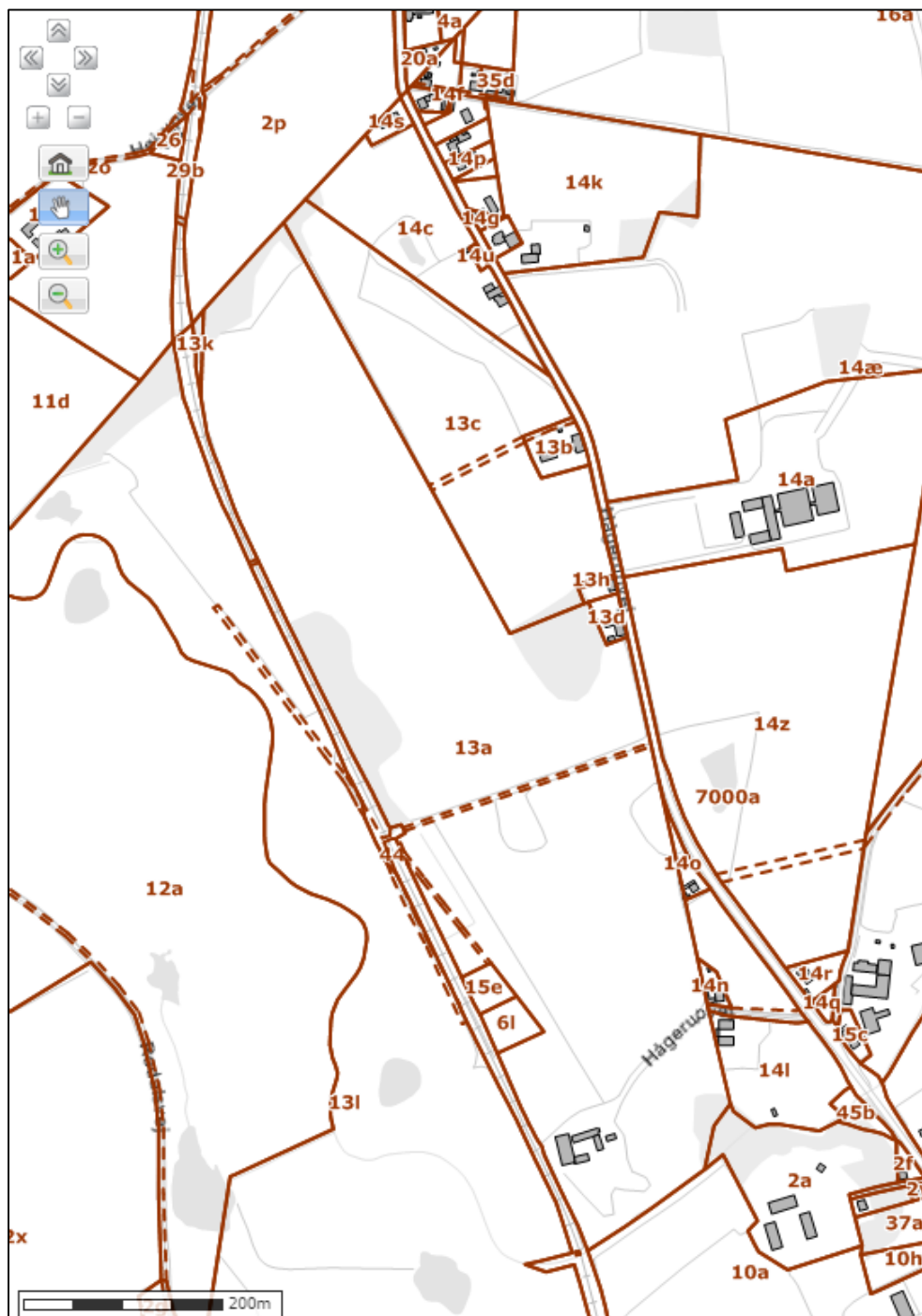

Bilag 1 - Graveområdets udbredelse

Bilag 2 - Matr. nr. 13a

Bilag 8. Overkørselstilladelse

18 OKT. 2017

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNEEigil Jensen v/ Kim Jensen
Stilbjergvej 2A
7100 BillundBy, Land og Kultur
Natur og Trafik
Mellemgade 15, 5600 FaaborgTlf. 72 530 530
Fax 72 530 531
fmk@fmk.dk
www.fmk.dk**Overkørsel til kommunevejen Hågerupvej, 5600 Faaborg fra matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg.**

16-10-2017

Sagsid. 05.01.10-P00-3-17

Kontakt

Charlotte Madsen
Dir. tlf. 72532221
mail:
cma@fmk.dk

I har i forbindelse med ansøgning om tilladelse til at indvinde råstoffer på matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg, søgt om tilladelse til at bruge den eksisterende adgang til kommunevejen Hågerupvej.

Ændring af adgang kræver en tilladelse i henhold til § 50 stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om offentlige veje, LBK nr. 1520 af 27/12/2014

Afgørelse

I henhold til § 50 stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om offentlige veje, LBK nr. 1520 af 27/12/2014, gives hermed tilladelse til at ændre adgangen til Hågerupvej, fra ovennævnte ejendom på følgende vilkår.

- Ændring af adgangen skal udføres som angivet på skitsen "Grusgravsadgange"
- Ved gravning op til kommunevejen skal der anlægges vold, som angivet på skitsen "Udgravning ved offentlig vej"
- Alle udgifter vedr. ændring af adgang afholdes af ansøger, i henhold til § 49 stk. 2, LBK nr. 1520 af 27/12/2014
- Evt. det levende hegn syd for adgangen i svinget, skal beskæres i forhold til oversigten.
- Ejer af matr. nr. 13a Hågerup By, Brahetrolleborg, har givet samtykke til råstofindvending

Klagevejledning:

Kommunens afgørelse kan påklages til Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, postboks 9018, 1022 København K, tlf. 72 44 33 33, e-post: vd@vd.dk.

Adgangen til klage omfatter kun retlige spørgsmål. Det vil sige, at Vejdirektoratet kun kan tage stilling til, om afgørelsen er lovlig, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer.

Klagefristen er 4 uger fra den dag I modtager dette brev. Klagen skal være modtaget i Vejdirektoratet inden udløbet af denne frist.

Side 1

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Kopi af dette brev er sendt til:

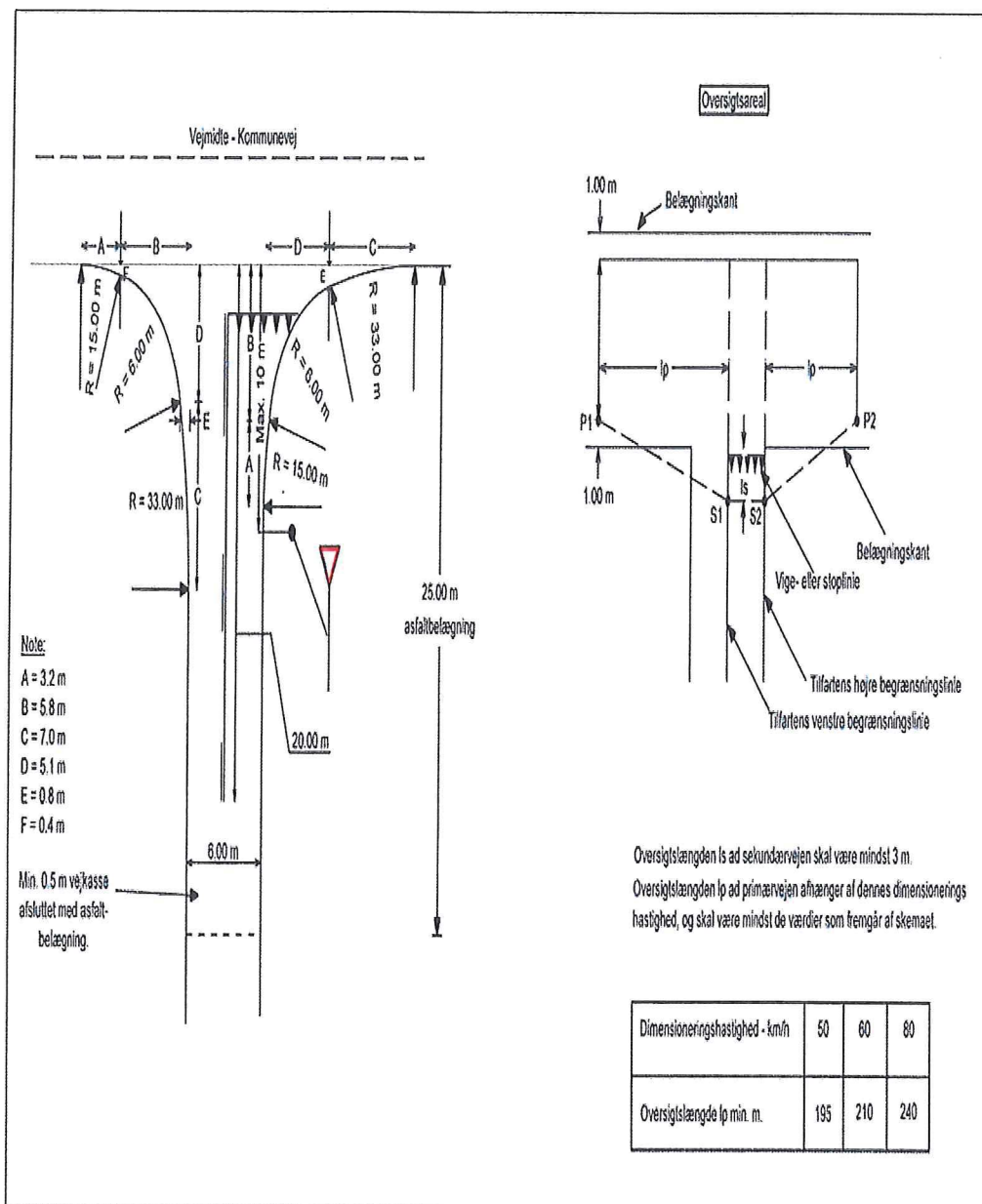

- Peder Top, e-mail: peder@topfarming.dk
- Region Syddanmark, Regional Udvikling, Miljø og Råstoffer e-mail: Gitte.gro@rsyd.dk

Med venlig hilsen

Charlotte Madsen
Landmålingstekniker.

Vedlagt: Skitsen "Grusgravsadgange" og skitsen "Udgravning ved off. Vej"

Bilag 8a. Vejledning i etablering af grusgravsadgang

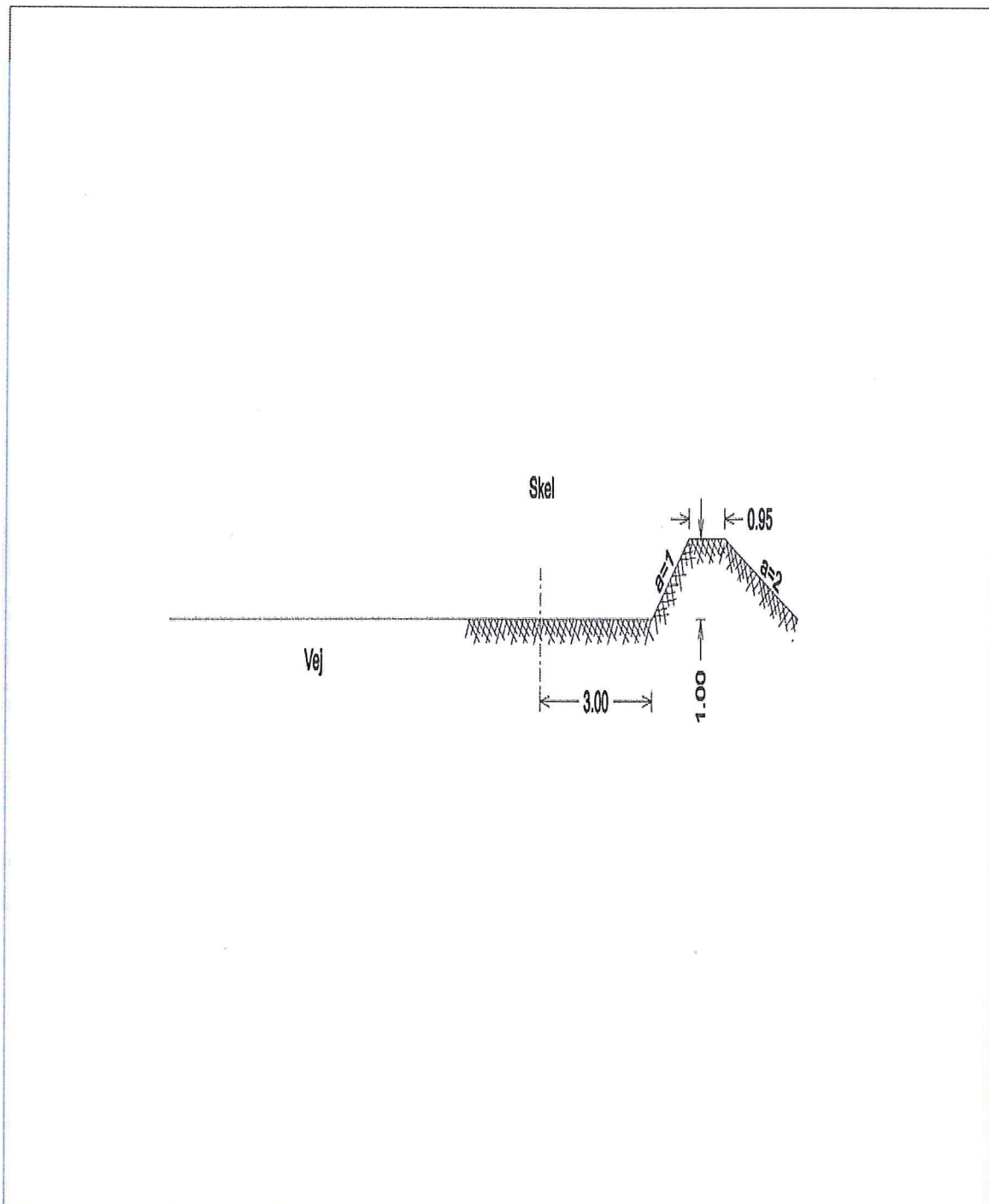
Grusgravsadgange

Tegn.nr. _____
 Sag.nr. _____

MNF 1.300 Dato: _____ Rev: _____

Faaborg-Midfyn Kommune
 Vej- og Forsyning, Norregade 4, 5600 Faaborg, Tlf. 72 530 530

Bilag 8b Vejledning i udgravning ved offentlig vej

Faaborg-Midtfyn
Kommune

Sag: Udgravning ved off. vej

Emne:

Tegn.nr.

J.nr.

MÅK 1:100

Dato:

Rev.

Vej- og Forsyning, Nørregade 4, 5600 Faaborg, Tlf. 72 53 02 20

Notat

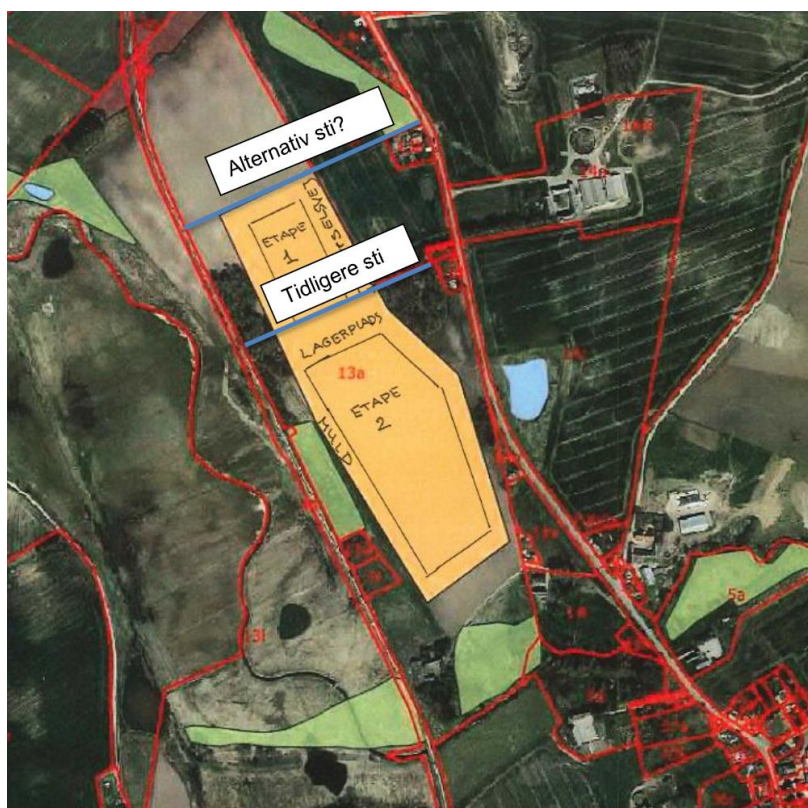
Natur-notat

Sag: 01.09.00-P19-1-17

Ninna Kruse Larsen

Plan og kultur

31-10-2017

Det vurderes at den alternative og midlertidige sti til banestien er et tilfredsstillende alternativ.

Det nye alternative stiforløb skal holdes dyrkningsfrit og der må sikres med bundmaterialer, for stiens beskaffenhed.

Ninna Kruse Larsen

Naturmedarbejder i Faaborg-Midtfyn Kommune – 31-10-2017

Arkivalsk kontrol i forbindelse med stjernehøring omkring matr. 13a Hågerup by, Brahetrolleborg

Generelt er området omkring landsbyen Hågerup rigt på spor fra middelalderen. Selve landsbyen kan spores tilbage til begyndelsen af middelalderen, dvs. 1000-tallet.

Nedenstående er en gennemgang af kendte fund i området omkring Hågerup og henviser til vedlagte kortmateriale. Her er dateringerne på kortet angivet med farvekoder, som kan genfindes i nedenstående gennemgang.

Stenalder 12.000 – 1.800 f. Kr. (rød markering):

Der er fire stenalderfund i området, hvoraf en er karakteriseret som en boplads (denne er placeret i nærheden af Hågerup å) og er formodentligt fra jægerstenalderen. De øvrige er enkeltfund af oldsager af flint, som alle kan dateres til bondestenalderen. Disse fund dækker enten over rester af bopladser eller overpløjede gravhøje fra perioden.

Bronzealder 1.800 – 500 f.Kr. (grøn):

Der er to fund fra denne periode. Det ene er gravhøj, som i dag er overpløjet men der er fundet resterne af bronzealdersværd i fylden, hvilket muliggør en datering af gravhøjen. Det andet fund er fra 1800-tallet, hvor der i et mosehul blev fundet oldsager af guld- og bronze. Disse blev erklæret danefæ og er i dag på Nationalmuseet.

Jernalder 500 f.Kr. – 1050 e.Kr. (blå)

Der er en del meget fine fund fra jernalderen, særligt perioden kendt som romersk jernalder (ca. år 0 til 375 e.Kr.). Det er primært de to jordfæste grave, som begge indeholder et meget rigt gravudstyr i form af romersk import af både smykker og drikkeservice. Dertil kommer fund af en guldring og mosepotter, som er blevet ofret til datidens guder. Detektorfundet fra gården, Aldershvile, lige syd for Brænde Lydinge er af yngre karakter og dateres til perioden efter romersk jernalder. Detektorfundene her fra indikerer både rigdom (bl.a. i form af fine dragtsmykker) og handel (vægtlodder). Fra gården Solhøj er der fund fra Vikingetiden, hvilket kan ses på beslagets udsmykninger. Her har også været handel, da brudsølv var datidens form for valuta. Syd for Åbylund er der fundet en lansespids i en mose, og den tolkes som en gave til guder i stil med mosepotterne. Endeligt er der spor efter bopladsaktiviteter både ved gården Birkely samt vest for de rige jordfæstegrave.

Middelalder (lilla)

Selve landsbyen er som tidligere nævnt grundlagt i middelalderen, og det mest markante middelalderfund er den nedlagte kirke og kirkegård, som har ligget på det nuværende Stilledalsvej. Kirken blev nedlagt i forbindelse med reformationen, hvorefter kirken på Brahetrolleborg skulle benyttes som sognekirke for beboerne i Hågerup. Kirken og kirkegården er en del af samarbejdsprojekt mellem Øhavsmuseet Faaborg, ADBOU på Syddansk Universitet samt flere amerikanske og canadiske universiteter, hvor det er målet at få

udgravet og undersøgt alle skeletterne fra den nedlagte kirkegård. Projektet startes op i 2017 og forventes at løbe mindst fem år frem.

Inde omkring landsbyen er der gjort flere møntfund fra middelalderen; det ene er et skattefund fra midten 1000-tallet, mens det andet fund består af flere bronzemønter formodentligt fra 1200-tallet. Mønterne skal formodentligt knyttes til beboerne på gårdene i det middelalderlige Hågerup. Skelettet, eller rettelig kraniet, som er fundet i åen er derimod en mindre gåde. Det er dateret på baggrund af udseendet af knoglerne samt tandslidet, men hvorfor et enkelt hoved er havnet der vides ikke. I middelalderen har vi mere eller mindre den bebyggelsesstruktur vi kender i dag inde omkring landsbyerne og landsbykirkerne. Men der har også ligget bebyggelse ude i det åbne land, hvilket sporene efter kulturlagene nord for Birkely også tyder på. Ved Åbylund er der fundet en jernøkse i åen, som nok i stil med mønterne er tabt i åen i forbindelse med træfældning.

Oldtid/uden datering (sort)

Hovedparten af gravhøjene er blot dateret til oldtiden og det skyldes, at de ikke er blevet undersøgt, og at byggeskikken var dominerende i både bondestenalderen og bronzealderen, og i et noget mindre omfang også i jernalder og vikingetid. Bopladssporene nord Peberrodshus og ildstedet nord fra Brænde Lydinge kan heller ikke dateres nærmere end til oldtiden. Detektorfundene fra selve det kommende råstofområde er i skrivende stund hos Nationalmuseet til danefæ vurdering, og den nævnte kam skal dateres til jernalderen.

Vadestederne, broen og mølledammen kan ikke dateres nærmere, og er derfor angivet uden datering. Dog er det forventeligt at deres datering ligger fra middelalder og frem efter.

Opsummerende har museet et stort kendskab til arkæologisk fund i området, hvor det kommende råstofsareal er beliggende, hvorfor museet fortsat anbefaler en arkæologisk forundersøgelse af arealet forud for opstart af indvinding.

